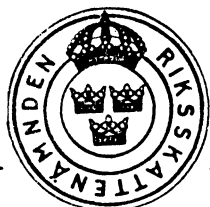

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 1 1959

1) Angående beskattningskonsekvenserna för ägare av Telmex-aktier, vilken avyttrar aktierna mot vederlag av bl. a. visst certifikat.

Hos riksskattenämnden har anmälts, att behov föreläge av anvisning beträffande beskattningskonsekvenserna för sådana ägare av aktier i Telefonos de Mexico, S. A. (Telmex), som begagnade sig av ett erbjudande från en mexikansk grupp om förvärv av aktier i nämnda företag.

Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson hade, genom sitt dotterbolag Teleric Inc., jämte annat bolag år 1958 träffat avtal om försäljning av bolagens innehav av aktier i Telmex, motsvarande cirka 37 % av aktiekapitalet, till nämnda mexikanska grupp. Vid avtalets träffande gjordes det förbehållet, att köparna skulle erbjuda sig att förvärva de aktier i Telmex, som den 1 juni 1958 ägdes utav i Sverige bosatta personer eller svenska medborgare, som hade förvärvat sina aktier på den svenska marknaden.

Det erbjudna priset utgjorde 8,45 U. S.-dollar per aktie att betalas med 1,95 dollar omedelbart samt resterande 6,50 dollar i form av en revers, löpande utan ränta, vilken revers förfölle till betalning med $\frac{1}{5}$ varje den 10 oktober under åren 1959—1963. De försålda aktierna skulle utgöra pant för köparens åtaganden och förvaras hos bank till dess köpeskillingen blivit till fullo betald.

Aktieägare, som önskade acceptera nämnda erbjudande, hade att till Stockholms Enskilda Bank överlämna sina aktier före den 22 november 1958. Därvid skulle aktieägaren erhålla, förutom ovan nämnda belopp 1,95 dollar per aktie, ett certifikat, utfärdat av banken och ställt å aktieägaren eller order; certifikatet skulle medföra andelsrätt med 6,50 dollar per aktie i ett av den mexikanska gruppen till banken utfärdat skuldebrev, lydande å det belopp som motsvarade priset för samtliga ifrågavarande aktier. Det i ett vart certifikat angivna beloppet skulle betalas, mot

R 1

företeende av certifikatet, med en femtedel den 10 oktober under vart och ett av åren 1959—1963.

Riksskattenämnden har den 14 november 1958 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Certifikaten äro att anse som värdepapper avsedda för omsättning. Den transaktion, varigenom ägare av aktier i Telmex avyttrar dylika aktier mot visst kontantbelopp jämte ett certifikat, är sålunda delvis att anse som byte av ett värdepapper mot ett annat. Härav följer, att vid beräkning av realisationsvinst vid avyttringen av Telmexaktierna den bekomna valutan bör anses utgöra dels det mottagna dollarbeloppet enligt vid utbytestillfället gällande växelkurs dels ock certifikatets allmänna saluvärde vid samma tillfälle.

Av det ovan sagda följer vidare, att den framtida inlösningsen av certifikat är att anse som realisationsvinstgrundande avyttring av värdepapperet i fråga. Därvid bör så anses som om vid varje betalningstillfälle en femtedel av certifikatet avyttrats och bör realisationsvinsten för ursprunglig innehavare av certifikat — med iakttagande i förekommande fall av reduktionsskalan i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen — beräknas till skillnaden mellan det vid ett vart betalningstillfälle erhållna beloppet och en femtedel av certifikatets allmänna saluvärde vid tiden för utbytet av Telmexaktierna mot certifikatet.

2) Nedskrivning å fartygskontrakt vid 1959 års taxering.

Riksskattenämnden har den 25 november 1958 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndighe-*

terna vid prövning av yrkanden om *avdrag vid 1959 års taxering för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg.*

Enligt anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, punkt 1, må vid beräkning av inkomst av rörelse beträffande värdet å rättigheter till leverans av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier enligt ej fullgjorda köpekontrakt nedskrivning av värdet därå godkännas endast i den mån den skattskyldige visar, att inköpspriset för tillgångar av samma slag å balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det göres sannolikt, att dylikt prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras.

Vid 1959 års taxering bör — i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaper — vid beräkning av inkomst av rederirörelse avdrag enligt nämnda bestämmelser för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg, *beställda under år 1958*, medgivnas med nedan angivna procent av avtalat pris :

om fartyget skall levereras under år 1959, med 15 procent ;

om fartyget skall levereras under år 1960 eller senare, med 20 procent.

Beträffande fartyg, *beställda före år 1958* för leverans år 1959 eller senare, bör vid 1959 års taxering — i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaper — avdrag medgivnas med 25 procent av avtalat pris ; dock att, om avdrag för nedskrivning av kontraktet ifråga åtnjuts vid tidigare års taxering¹, avdraget vid 1959 års taxering bör reduceras med det sålunda tidigare åtnjutna avdraget.

¹ Jfr Meddelanden från riksskattenämnden nr 1 år 1958, punkt 3, samt där angivna tidigare uttalanden av nämnden i förevarande ämne.

Skulle i visst fall särskilda omständigheter visas föreligga, som böra föranleda att avdrag vid 1959 års taxering medgives enligt andra grunder än ovan angivits, bör i dylikt fall avdrag medgivas i enlighet med vad sålunda blivit visat.

Vid prövning av fråga om avdrag för nedskrivning å fartygskontrakt bör beaktas att — enligt bestämmelserna i 3 § förordningen den 19 februari 1954 (nr 40) med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg — skattskyldig, som medgivits avdrag för avsättning till dylik fond, må åtnjuta avdrag för nedskrivning å leveranskontrakt rörande fartyg allenast om och i den mån avdrag för sådan nedskrivning kunnat medgivas med belopp överstigande beloppet av fondavsättningen vid beskattningsårets utgång.

3) Angående värdesättningen av försäkringsföretagens lager av fastigheter, aktier, obligationer, lånefordringar m. m. vid inkomsttaxeringen.

Beträffande försäkringsföretagens placeringar av förvaltade medel i aktier, obligationer, lånefordringar m. m. gäller enligt punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, att den i räkenskaperna gjorda värdesättningen å sådana lagertillgångar skall vid inkomstberäkningen godtagas, därest denna värdesättning icke står i strid med det i åttonde stycket av nämnda anvisningspunkt meddelade stadgandet, att värdet å lager av nu ifrågavarande tillgångar skall upptagas till vad som med hänsyn till risk för förlust, prisfall m. m. framstår såsom skäligt.

Vid tillkomsten av dessa värderingsregler anförde föredragande departements-

chefen (proposition nr 100 till 1955 års riksdag sid. 254—255), att det beträffande försäkringsföretagens lagertillgångar var uppenbart, att normalreglerna för lagervärdering inte borde gälla, men att det knappast var möjligt att uppställa bestämda gränser för lagernedskrivningen beträffande försäkringsföretagens lagertillgångar. Det fick ankomma på praxis att fastställa gränsen för skälig nedskrivning. Principen borde vara att en fullt betryggande täckning skall medges för förlustrisker och att en häremot svarande nedskrivning skall kunna medges även utan specificerad utredning. Departementschefen anförde vidare, att vägledande uttalanden från riksskattenämnden kunde finnas önskvärda från synpunkten att vinna en avsedd och enhetlig tillämpning.

Enligt lagen den 17 juni 1948 om försäkringsrörelse må tillgång, som här avses, icke upptagas vare sig över verkliga värdet eller till högre belopp än det, vartill kostnaderna för dess anskaffning uppgått (93 § 1 mom.). Undantag gäller dock för värdehandlingar, i vilka försäkringsfond jämlikt 274 § första stycket 1—7 eller premiereserv jämlikt 275 §, i vad den hänvisar till 274 § första stycket 1—7, redovisas. Om dylika värdehandlingar beräknas kunna å tider, som med hänsyn till beskaffenheten av bolagets förbindelser prövas tillfredsställande, förvandlas i penningar till belopp motsvarande det bokförda värdet, må nämligen värdehandling, som vid räkenskapsårets slut användes till sådan redovisning, kunna upptagas till samma värde som i närmast föregående balansräkning eller, där värdehandlingen anskaffats under räkenskapsåret, till det belopp som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning (93 § 5 mom.).

De värdehandlingar, i vilka försäkrings-

fond eller premiereserv enligt 274 och 275 §§ helt eller delvis redovisas, skola förvaras avskilda från bolagets övriga tillgångar och under minst två lås med olika nycklar, av vilka en innehaves av ett av försäkringsinspektionen förordnat ombud (276 § 1 mom.). I de sålunda förvarade handlingarna njuta försäkringstagarna panträtt såsom i handfången pant till säkerhet för fullgörande av bolagets på försäkringsavtalen grundade förbindelser. Det bokförda värdet av de sålunda pantsatta tillgångarna skall motsvara försäkringsfonden för livförsäkringar respektive premiereserv, som avses i 275 §. En nedskrivning i räkenskaperna av de pantsatta tillgångarna medför därför skyldighet för försäkringsföretaget att pantsätta ytterligare värdehandlingar. De pantsatta tillgångarna utgöras till helt övervägande delen av värdehandlingar av de slag, som angivas i 274 § första stycket 1—7. För dessa tillgångar gäller — som ovan nämnts — den särskilda värderingsregeln i 93 § 5 mom. För övriga pantsatta tillgångar gäller huvudregeln i 93 § 1 mom.

Efter det att överläggningar hållits med representanter för försäkringsinspektionen och försäkringsföretagen ävensom med vissa taxeringsintendenter angående principerna för värdesättning av försäkringsföretagens lagertillgångar av ifrågasvarande slag, har riksskattenämnden den 25 november 1958 beslutat att såsom *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalanden.

De anvisningar, som i det följande framläggas, äro avsedda att tillämpas fr. o. m. 1959 års taxering och tillsvidare. Riksskattenämnden avser emellertid att följa verkningarna av anvisningarna samt att, sedan tillräcklig erfarenhet därom vunnits, föranstalta om de ändringar och

tilllägg däri, som må kunna visa sig erforderliga.

A) Gjorda undersökningar ge vid handen, att sådana pantsatta värdehandlingar, för vilka värderingsreglerna i 93 § 5 mom. lagen om försäkringsrörelse gälla, regelmässigt icke värderats lägre än som kan godkännas vid inkomsttaxeringen. Vid sådant förhållande — och då en nedskrivning av pantsatta tillgångar medför förpliktelse för försäkringsföretaget att pantsätta ytterligare tillgångar — bör i räkenskaperna gjord värdesättning av sådana pantsatta värdehandlingar, för vilka nyssnämnda värderingsregler gälla, tills vidare godtagas vid inkomsttaxeringen.

B) Beträffande övriga lagertillgångar av här ifrågasvarande slag bör följande iakttagas.

Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av innehav av utländska valutor och värdehandlingar i utländska valutor bör — med hänsyn till de speciella förhållanden, som föreligga beträffande försäkringsföretagen, och till svårigheten att förebringa utredning angående förlustriskerna — frångås vid inkomsttaxeringen endast om och i den mån gjorda nedskrivningar framstå som uppenbart oskäligen.

Beträffande övriga lagertillgångar bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godtagas, därest det *sammanlagda* bokförda värdet av dessa tillgångar icke understiger det sammanlagda lägsta värde å tillgångarna, som skolat erhållas om värdesättningen av de olika tillgångsposterna skett enligt nedan angivna principer. Därvid bör observeras att, därest anvisningarna för visst slag av tillgångar angiva alternativa värderingsprinciper, *samma* princip skall tillämpas för samtliga tillgångar av det ifrågasvarande slaget.

1. *Fastigheter*

För hela fastighetsbeståndet det lägsta av summa anskaffningsvärden eller 95 procent av summa taxeringsvärden. Hänsyn bör vid lagervärderingen icke tagas till avdrag för värdeminskning, som medges å fastighetsbilaga.

2. *Aktier*

För hela innehavet av aktier det lägsta av summa anskaffningsvärden eller 60 procent av summa marknadsvärden å balansdagen.

3. *Obligationer*

För hela innehavet av obligationer det lägsta av summa anskaffningsvärden, summa marknadsvärden å balansdagen eller summa värden efter 6 procent effektiv förräntning.

4. *Förlagsbevis*

För hela innehavet av förlagsbevis det lägsta av summa anskaffningsvärden, summa marknadsvärden å balansdagen eller summa värden efter 7 procent effektiv förräntning.

5. *Kommunlån*

98 procent av anskaffningsvärdena.

6. *Inteckningslån inom $\frac{2}{3}$ av taxeringsvärdet*

a) *bostads-, kontors- och affärsfastigheter*

98 procent av anskaffningsvärdena

b) *andra fastigheter*

95 procent av anskaffningsvärdena.

7. *Inteckningslån över $\frac{2}{3}$ av taxeringsvärdet*

a) *bostads-, kontors- och affärsfastigheter*

95 procent av anskaffningsvärdena

b) *andra fastigheter*

92 procent av anskaffningsvärdena.

8. *Övriga värdehandlingar*

95 procent av anskaffningsvärdena.

Ett lägre värde å försäkringsföretags lager än enligt nu angivna regler bör godtagas endast om och i den mån företaget visar, att en lägre värdesättning är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall. Vid 1959—1961 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, ett lägre värde å lagret godkännas, därest värdesättningen icke är lägre än den som godtagits vid närmast föregående års taxering eller, då lagerökning skett, icke innebär en längre gående nedvärdering av de nytillkomna lagertillgångarna än som vid närmast föregående års taxering godtagits beträffande det tidigare lagret.

4) Fråga i visst fall om ränta å kunds "sparpremiekonto" hos leverantör utgör intäkt av rörelse eller av kapital.

I en fråga från Aktiebolaget Eol till riksskatteutskottet inkommen framställning anhölls om uttalande, huruvida ränta å sådan återbäring till kunder, som inestod å s. k. sparpremiekonto hos bolaget, för kunderna utgjorde intäkt av rörelse eller av kapital.

Av ansökningsfrågan framgick i huvudsak följande. Sökandebolaget gottskrev varje år sina kunder — detaljhandlare — en bonus eller sparpremie, vilken var avsedd att premiera köptroheten till bolaget. Dessa belopp utbetalades emellertid icke omedelbart utan inestodo tills vidare hos bo-

laget. Ej heller den årliga räntan å dessa kundernas tillgodohavanden utbetalades utan lades till kapitalet. Bolaget tillställde årligen sina kunder uppgift enligt ett tryckt formulär, benämnt sparpremie, om tillgodohavandets storlek vid närmast föregående års ingång med tillägg av ränta och nästföregående års återbäring. Bonus av nu angivet slag utgick endast till sådana kunder (såväl aktieägare i bolaget som andra kunder) vilka under året inköpt varor hos bolaget för minst 15.000 kronor, och dess storlek stod i relation till inköpssummorna. Beträffande kund, som var fysisk person, gällde att sparpremie var uppsägbar från kundens sida samt regelmässigt utbetalades antingen under det år, då kunden fyllde sextio år, eller vid kundens död, därest dödsboet icke fortsatte den av den avlidne bedrivna rörelsen. För kund som var juridisk person gällde, att sparpremiemedel årligen kunde uppsägas till belopp motsvarande högst tre års sparpremie, dock att minst tre års sparpremie alltid skulle inestå hos sökandebolaget. Bolaget ägde, om så befanns lämpligt med hänsyn till såväl bolagets som kundens intresse, att omedelbart utbetala inestående belopp, oavsett om kunden var fysisk eller juridisk person.

Riksskattenämnden har den 26 november 1958 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Sådan fordran å bolaget, som uppkommit genom att en detaljhandlare gottskrivits bonus eller sparpremie i förhållande till storleken av sina i och för rörelsen gjorda inköp hos bolaget, är att anse såsom uppkommen i detaljhandlaren rörelse och har sådant samband därmed, att fordringen bör anses tillhöra rörelsen. Vid

sådant förhållande bör räntan å sparpremiemedlen — under förutsättning att kunden under det aktuella beskattningsåret alljämt bedrivit rörelse — jämlikt punkt 2 andra stycket anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen hänföras till intäkt av rörelse och således inkomstbeskattas för det beskattningsår, på vilket räntan belöper.

5) Angående värdering av icke börsnoterade aktier vid beräkning av skattepliktig förmögenhet.

Riksskattenämnden har den 16 december 1958 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande:

I riksskattenämndens anvisningar för värdering av icke börsnoterade aktier vid beräkning av skattepliktig förmögenhet (Meddelanden från Riksskattenämnden nr 6 år 1954) har — ifråga om rörelsedrivande bolag, som icke äro fåmansbolag — gjorts bl. a. följande uttalande angående kapitaliseringsprocenten vid bestämmande av avkastningsvärdet (sid. R 32):

”Kapitaliseringsprocenten vid bestämmande av avkastningsvärdet bör stå i relation till den genomsnittliga procentsatsen för den effektiva förräntningen av aktier i börsnoterade bolag inom den bransch varom fråga är. I allmänhet torde skäl finnas för en viss höjning av ifrågavarande genomsnittliga kapitaliseringsprocent, eftersom vid penningplacering i icke börsnoterade aktier placeringarna vanligen ställa större krav på avkastning än vid placering i börsnoterade aktier, vilka — i motsats till de icke börsnoterade — relativt lätt kunna omsättas i pengar. Å andra sidan torde vid värderingen av aktier i icke börsnoterade bolag hänsyn, där ej omständigheterna till annat föranleda, böra tagas till värdet av bolagets reallgångar såsom skogar, gruvor, värdefull tomt-

mark o. dyl. Äro dessa värden mera betydande, förvärvas aktier i bolaget icke sällan i syfte att förvärvaren skall kunna bibehålla kapitalets realvärde och erhålla en säker förräntning, varvid icke samma anledning föreligger att höja den genomsnittliga kapitaliseringsprocenten. Om däremot reallgångarna äro obetydliga i förhållande till avkastningen, föreligger särskild anledning att verkställa kapitaliseringen efter en högre procentsats än den genomsnittliga. När en uppjustering av kapitaliseringsprocenten skäligen anses böra ske, bör dock höjningen vanligen icke överstiga en procent. Vid bestämmande av kapitaliseringsprocenten bör särskilt beaktas graden av bolagets konsolidering. Uppjusteringen bör ske med större försiktighet när fråga är om bolag, som i fråga om storlek och aktiernas spridning stå nära sådana bolag vars aktier noteras å börsen.”

Med avseende å 1958 års taxering har riksskattenämnden rekommenderat viss höjning av den sålunda förordade kapitaliseringsprocenten (Meddelanden från Riksskattenämnden nr 1 år 1958, punkt 5).

I förenämnda anvisningar för värdering av icke börsnoterade aktier uttalas vidare beträffande förvaltningsbolag, som icke äro fåmansbolag, följande (sid. R 38—39):

”Beträffande förvaltningsbolag, vari aktierna ha en sådan spridning att de icke kunna anses utgöra fåmansbolag, torde värdesättningen av aktierna i allmänhet få grundas på avkastningsvärdet. Om en upp-lösning av bolaget icke kan antagas vara aktuell, bör sålunda — när det gäller mindre aktieposter eller när fråga är om bolag, vari aktierna ha stor spridning med jämförelsevis jämn fördelning mellan aktieägarna — värderingen grunda sig på ett kapitaliserat värde av lämnade eller på-räkneliga framtida utdelningar. En kapitaliseringsprocent av fem procent bör härvid väljas. I den mån bolaget till sin karaktär närmar sig fåmansbolaget torde dock

värdesättningen få ske genom en avvägning mellan avkastningsvärde och substansvärde.”

Med hänsyn till förhållandena på kapitalmarknaden — vilka för de börsnoterade företagen medfört en kursstegring, som enligt rådande uppfattning inom börskretsar icke är motiverad av nuvarande ekonomiska läge — bör vid 1959 års taxering i de fall, då i fråga om rörelsedrivande bolag en höjning av kapitaliseringsprocenten vidtages i enlighet med ovan angivna riktlinjer, en något större höjning kunna ifrågakomma än som förordats i ovan först citerade uttalande, dock att den totala höjningen av kapitaliseringsprocenten regelmässigt icke bör överstiga en och en halv à två procent.

Beträffande förvaltningsbolag, vars verksamhet huvudsakligen består i förvaltning av annan fastighet än jordbruksfastighet, bör vid 1959 års taxering kunna ifrågakomma en något högre kapitaliseringsprocent än som förordats i ovan sist citerade uttalande (fem procent).

6) Uppgifter å effektiv förräntning å aktier i börsnoterade bolag m. fl. till ledning för aktievärdering vid 1959 års taxering.

Riksskattenämnden har den 16 december 1958 beslutat att till taxeringsintendenterna överlämna en genom nämndens försorg utarbetad förteckning, utvisande den effektiva förräntningen å aktier i vissa börsnoterade bolag och bolag å den s. k. fria listan. Förteckningen är avsedd att vid 1959 års taxering tjäna till ledning för värdering av icke börsnoterade aktier. Förräntningen har som regel beräknats med hänsyn till den år 1958 beslutade utdelningen och den genomsnittliga köpkur-

sen per 1/9 och 1/10 1958 samt avser stamaktier.

I förteckningen har angivits följande *genomsnittliga förräntning* å aktier avseende nedan angivna branscher:

Malmbrytning, järn- och stålverk, metallverk	4,5 %
Järn- och stålmanufaktur, mekaniska verkstäder	5,0 %

Trä- och cellulosaindusti	3,2 %
Pappersbruk och grafisk industri	4,8 %
Livsmedelsindustri	5,4 %
Bryggerier	5,6 %
Textilindustri	6,0 %
Kemisk-teknisk industri	4,5 %
Varuhandel	3,2 %
Rederier	5,5 %
Fastighetsbolag	4,4 %
Holdingsbolag	2,3 %

(Stockholm den 7 januari 1959)

R 8

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 2 1959

Angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m.

Beträffande skattskyldigs lager av fastigheter och liknande tillgångar gäller enligt punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, att den i räkenskaperna gjorda värdesättningen å sådana varutillgångar skall vid inkomsttaxeringen godtagas, därest denna värdesättning icke står i strid med det i åttonde stycket av nämnda anvisningspunkt meddelade stadgandet, att värdet å lager av nu ifrågavarande tillgångar skall upptagas till vad som med hänsyn till risk för förlust, prisfall m. m. framstår såsom skäligt.

Vid tillkomsten av dessa värderingsregler anförde föredragande departementschefen (proposition nr 100 till 1955 års riksdag sid. 254—255), att det beträffande ifrågavarande lagertillgångar var uppenbart, att normalreglerna för lagervärdering icke borde gälla, men att det knappast var möjligt att uppställa bestämda gränser för lagernedskrivningen beträffande dylika lagertillgångar. Det fick

ankomma på praxis att fastställa gränsen för skälig nedskrivning. Principen borde vara att en fullt betryggande täckning skall medges för förlustrisker och att en häremot svarande nedskrivning skall kunna medges även utan specificerad utredning. Departementschefen anförde vidare, att vägledande uttalanden från riksskattenämnden kunde finnas önskvärda från synpunkten att vinna en avsedd och enhetlig tillämpning. Beträffande frågan om den skattemässiga rubriceringen av sådana arbeten, som entreprenör nedlagt på fastighet tillhörande beställaren, framhöll departementschefen (sid. 256), att han inte hade anledning taga ställning till frågan om dylika tillgångsposter från skattemässiga synpunkter skulle behandlas som fordringar eller som varulager. Det fick ankomma på praxis att här taga ställning.

I anledning av vad sålunda förekommit — och då det länge varit ett önskemål att mera enhetliga normer kunde uppställas för byggnadsföretagens lagervärdering och rätt till avdrag för riskavsättningar vid inkomsttaxeringen och därmed

R 9

sammanhängande frågor — har riksskattenämnden haft överläggningar i ämnet med bl. a. representanter för Svenska byggnadsentreprenörföreningen ävensom med vissa taxeringsintendenter, varjämte visst samråd i ärendet ägt rum med representanter för Kungl. byggnadsstyrelsen. Riksskattenämnden har därefter vid sammanträde den 30 januari 1959 beslutat att såsom *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalanden.

De *anvisningar*, som i det följande framläggas, äro avsedda att tillämpas fr. o. m. 1959 års taxering och tillsvidare. Riksskattenämnden avser emellertid att följa verkningarna av *anvisningarna* samt att, sedan tillräcklig erfarenhet därom vunnits, föranstalta om de ändringar och tillägg däri, som må kunna visa sig erforderliga.

A. Byggnadsföretags *lager av byggnads-material* av olika slag omfattas icke av undantagsbestämmelsen i punkt 1 åttonde stycket av *anvisningarna* till 41 § kommunalskattelagen. För dylikt lager gälla de allmänna reglerna för värdering av lagertillgångar.

Beträffande byggnadsföretags innehav av *egna fastigheter* som utgöra lagertillgångar — obebyggda tomter, färdigställda bebyggda fastigheter och färdigställda byggnader å ofri grund — bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godkännas, om värdet å fastighetsinnehavet icke understiger det lägsta av summa anskaffningsvärden för fastigheterna eller 95 procent av summa taxeringsvärden för fastigheterna. I anskaffningsvärdet bör därvid inräknas — förutom köpeskillingen vid förvärvet, lagfartskostnader och eventuella rivningskostnader — allenast följande i dessa *anvisningar* såsom ”direkta” byggnadskostnader betecknade

kostnader för ny-, till- eller ombyggnad av fastigheten, nämligen

material (såväl byggnadsmaterial som förbrukningsmaterial),

löner och ersättningar till arbetsledare på platsen,

kostnader för underentreprenörer,

maskinhyror till utomstående samt

kostnader för lejda transporter.

Ifråga om tomträttsfastigheter avses med taxeringsvärde det taxerade byggnadsvärdet. Hänsyn bör vid lagervärderingen icke tagas till avdrag för värdeminskning, som medges å fastighetsbilaga.

Vid tillämpning av vad ovan sagts iakttages, att *samma* värderingsprincip skall användas för hela beståndet av sådana fastigheter, varom nu är fråga.

För *egna fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad* bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godtagas, om värdet icke understiger 95 procent av summan av följande kostnader för fastigheten, nämligen: köpeskillingen vid förvärvet, lagfartskostnader, eventuella rivningskostnader och ovan som direkta byggnadskostnader betecknade kostnader. Har fastigheten före den aktuella ny-, till- eller ombyggnaden varit åsatt taxeringsvärde (ej preliminärt taxeringsvärde) må fastigheten, om därigenom en lägre värdesättning erhålles, upptagas till 95 procent av sagda taxeringsvärde samt 95 procent av de å fastigheten efter den tidpunkt, till vilken taxeringsvärdet hänför sig, nedlagda direkta byggnadskostnader-na inklusive eventuella rivningskostnader.

För innehav av sådana *aktier och andelar* i fastighetsbolag och fastighetsföreningar, som utgöra lagertillgångar i byggnadsrörelsen, bör den i räkenskaperna gjorda värdesättningen godtagas, där-est värdesättningen skett enligt grunder som enligt vad nyss sagts kunnat god-

kännas för lager av egna fastigheter samt egna fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad.

Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av lagret i dess helhet bör godkännas, om det *sammanlagda* bokförda värdet å lagertillgångarna icke understiger summan av de lägsta värden å de skilda tillgångsgrupperna, som enligt vad ovan sagts kunnat godtagas. En lägre värdesättning av lagret bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige visar, att en lägre värdesättning är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall. Vid 1959—1961 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, ett lägre värde å lagret godkännas, därest värdesättningen icke är lägre än den som godtagits vid närmast föregående års taxering eller, då lagerökning skett, icke innebär en längre gående procentuell nedvärdering av de nytillkomna lagertillgångarna än som vid närmast föregående års taxering godtagits beträffande det tidigare lagret.

B. Av entreprenör nedlagda kostnader för *arbeten på annans fastighet* böra i princip upptagas till fulla värdet (såväl direkta som indirekta byggnadskostnader) och reservering göras för de förlustrisker, som äro förbundna med entreprenadåtaganden beträffande vilka skattemässig vinstberäkning ännu icke verkställts å balansdagen. Med direkta byggnadskostnader avses härvid enahanda slag av kostnader, som ovan under A betecknats som direkta kostnader. Med "indirekta" byggnadskostnader förstås i dessa anvisningar övriga byggnadskostnader såsom t. ex. administrationskostnader, kostnader för egna transporter, avskrivning och underhåll av maskiner samt försäkringar och räntor.

1) Om entreprenören icke är i intressegemenskap med byggherren och fråga icke är om byggnation på löpande räkning, bör beträffande reserveringen för förlustrisker följande iakttagas.

Ha som tillgång i räkenskaperna upptagits samtliga å entreprenaderna nedlagda kostnader — såväl direkta som indirekta — bör den i räkenskaperna gjorda reserveringen för ovan angivna förlustrisker godtagas om reserveringen icke överstiger summan av

a) det belopp, varmed å dessa arbeten nedlagda indirekta byggnadskostnader upptagits som tillgång i räkenskaperna, och

b) ett belopp motsvarande *antingen* 10 procent av sammanlagda entreprenadsumman *eller* 15 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta byggnadskostnaderna, allt såvitt avser entreprenadåtaganden beträffande vilka skattemässig vinstberäkning ännu icke verkställts å balansdagen.

Om byggnadsföretaget — som i regel torde vara fallet — som tillgång upptager endast de å entreprenaden nedlagda direkta kostnaderna bör, i enlighet med vad nyss anförts, den i räkenskaperna gjorda reserveringen godtagas om den icke överstiger här ovan under b) angivna belopp.

Reserveringen för förlustrisker kan ske antingen öppet i räkenskaperna i form av avsättning eller genom nedskrivning av kostnaderna för pågående arbeten.

En större reservering än ovan angivits bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige visar, att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust. Vid 1959—1961 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, en större reservering godkännas, därest den beräknats enligt principer,

som godtagits vid närmast föregående års taxering.

Om det underlag, varå den skattskyldiges reservering i anledning av risk för förlust å arbeten på andras fastigheter beräknas, vid utgången av visst beskattningsår avsevärt nedgått vid jämförelse med underlagets genomsnittliga storlek vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren och denna nedgång måste antagas vara tillfällig, bör reservering vid utgången av förstnämnda beskattningsår medgivas med högre procentsatser än ovan angivits. Dylik höjning bör dock medgivas endast i den mån så finnes erforderligt för att förhindra, att den skattskyldiges "normala", i överensstämmelse med dessa anvisningar beräknade reservering framtages till beskattning på grund av tillfällig nedgång av det underlag, varå reserveringen beräknas.

2) Om entreprenören är i intressegenskap med byggherren (byggherren är t. ex. ett helägt eller så gott som helägt dotterbolag till entreprenörbolaget eller byggherren är huvudaktieägare i entreprenörbolaget), bör reserveringen för förlustrisker i princip icke överstiga den nedvärdering som, enligt vad ovan under A angivits, bör godtagas beträffande egna fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad. Detta innebär, att den i räkenskaperna gjorda reserveringen bör för dylika entreprenadåtaganden godtagas, om den icke överstiger summan av det belopp, varmed å dessa arbeten nedlagda indirekta byggnadskostnader upptagits som tillgång i räkenskaperna, och 5 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta byggnadskostnaderna. Det sagda innebär att — om reserveringen göres i form av nedskrivning av pågående arbeten — entreprenören behöver som till-

gång i räkenskaperna upptaga endast 95 procent av nedlagda direkta byggnadskostnader inklusive eventuella rivningskostnader.

Vid 1959—1961 års taxeringar bör, utan särskild bevisning, en större reservering än som angivits i föregående stycke godkännas, därest reserveringen beräknats enligt principer, som godtagits vid närmast föregående års taxering.

3) Om entreprenören bygger på löpande räkning bör för dylika arbeten reservering för förlustrisker icke medgivas med högre belopp än som i det särskilda fallet visas vara erforderligt.

C. Den skattemässiga *vinstberäkningen* å entreprenadarbeten bör ske vid den slutliga ekonomiska uppgörelsen, dock i regel senast ett år efter slutbesiktningen. Om vid den tidpunkt, då vinstberäkning sker, tvist föreligger beträffande vissa belopp, bör härav föranledd reservering godtagas.

För *garantirisker* beträffande sådana under B avsedda arbeten, för vilka vinstberäkning skett, bör — om garantitiden icke utgått senast å balansdagen — avdrag för avsättning godkännas med

3 procent av entreprenadsumman, såvitt avser bostads- och kontorsbyggnader av mera konventionell typ,

5 procent av entreprenadsumman, såvitt avser andra entreprenader.

En större reservering för garantirisker än nu angivits bör godkännas endast om och i den mån den skattskyldige visar, att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust. Vid 1959—1961 års taxeringar bör dock, utan sådan bevisning, en större reservering godkännas, därest den beräknats enligt principer, som godtagits vid närmast föregående års taxering.

(Stockholm den 6 februari 1959)

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 3 1959

1) Angående tillämpningen i visst fall av bestämmelserna om beräkning av intäkt av en- och tvåfamiljsfastigheter (24 § 2 mom. KL).

Landskamreraren i Västmanlands län har hemställt om riksskattenämndens uttalande i följande fråga.

I ett hos prövningsnämnden anhängigt besvärsmål avseende 1958 års inkomsttaxering var fråga om beräkning av intäkt enligt den i 24 § 2 mom. första stycket kommunalskattelagen angivna schablonmetoden för enfamiljsfastighet, som icke varit åsatt taxeringsvärde för år 1957 och där byggnaden blivit färdig för inflyttning först i början av april 1957. Den mellan parterna i målet tvistiga frågan var om den enligt schablonmetoden beräknade intäkten av fastigheten skulle fastställas på grundval av fastighetens uppskattade värde vid 1957 års ingång (uppskattat markvärde) eller vid tiden för byggnadens färdigställande i början av april 1957 (uppskattat mark- och byggnadsvärde). Det påpekades i framställningen att, om sistnämnda värde lades till

grund för intäktens beräkning, intäkten bleve avsevärt högre än om taxeringsvärde (markvärde) hade åsatts för år 1957, samt att detta skulle innebära en olikformighet i taxeringen.

Riksskattenämnden, som den 30 mars 1955 meddelat anvisningar (jfr nämndens meddelanden nr 3/1955 punkt 4) angående tillämpningen i vissa andra avseenden av bestämmelserna om beräkning av intäkt av en- och tvåfamiljsfastigheter, har den 16 december 1958 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande:

Enligt 24 § 2 mom. första stycket andra punkten kommunalskattelagen skall i fråga om enfamiljs- eller tvåfamiljsfastighet, för det fall att taxeringsvärde ej finnes åsatt för året näst före taxeringsåret, intäkten beräknas på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret. Grunderna för åsättande av taxeringsvärde angivas i 6—11 §§ kommunalskattelagen och enligt 6 § 1 mom. andra stycket skall vid

R 13

taxeringens verkställande hänsyn tagas till förhållandena vid årets ingång.

I enlighet härmed bör vid beräkandet av intäkt enligt den i 24 § 2 mom. första stycket kommunalskattelagen angivna schablonmetoden värdet av fastighet, som icke åsatts taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret, upptagas till det uppskattade värdet vid ingången av året näst före taxeringsåret.

2) Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

a) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. I samband med att sökanden den 1 april 1955 arrenderade en jordbruksfastighet hade sökanden förvärvat jordägarens 172 nötkreatur. År 1957 hade ladugården brunnit ned, varvid större delen av nötkreatursbesättningen brunnit inne. Besättningen hade före branden bestått av 238 djur, nämligen 2 tjurar, 120 kor, 80 kvigor och 36 kalvar. Vid branden förlorades de båda tjurarna samt 71 kor, 54 kvigor och samtliga kalvar. I brandskadeersättning för djuren hade sökanden erhållit 121.000 kronor, vilket belopp enligt sökandens mening med omkring 65.000 kronor understeg de förlorade djurens värde. Med jordägaren pågingo förhandlingar om på vilket sätt och till vilken storlek ladugårdsbyggnaden skulle återuppföras. Enligt ett av de från jordägarens sida framlagda alternativen skulle ladugården endast uppbyggas för ett antal av 50—60 mjölkkor medan enligt andra alternativ den nya ladugården skulle rymma ett större antal djur. Från jordägarens sida hade mycket starkt framhållits önskemålet att ladugården återuppbyggdes för ett mindre antal mjölkkor än före bran-

den. Därvid hade jordägaren begärt att ladugården skulle byggas för s. k. kall lösdrift. Om sökanden nödsakades godtaga denna begäran, kunde detta medföra att sökanden måste realisera åtminstone de kvarvarande mjölkkorna, då dessa icke lämpade sig för en sådan driftsform. Inkomster och utgifter i jordbruket redovisades enligt kontantprincipen.

Förhandsbesked begärdes

1) huruvida brandskadeersättningen för de förlorade djuren vore att hänföra till inkomst av löpande försäljning eller av realisation,

2) huruvida, vid eventuell ersättningsanskaffning av hela eller del av den innebrända besättningen, sökanden ägde rätt till avdrag för inköpskostnaden för nya djur samt

3) huruvida, om vid eventuell övergång till s. k. kall lösdrift kvarvarande antal mjölkkor försålles, denna försäljning utgjorde realisation.

Riksskattenämnden meddelade den 9 september 1958 följande förhandsbesked: Enär den väsentligaste delen av sökandens kreatursbesättning förlorades vid ifrågakomna brand samt den erhållna brandskadeersättningen för djuren vid sådant förhållande får anses hänförlig till realisation, förklarar riksskattenämnden jämlikt 19 § kommunalskattelagen, att brandskadeersättningen icke utgör för sökanden skattepliktig inkomst och att sökanden förty icke äger åtnjuta avdrag för kostnad för inköp av djur till ersättande av sådana, som förlorats genom branden.

Riksskattenämnden förklarar vidare att, om sökanden — i samband med övergång under i ansökningen angivna förhållanden till s. k. kall lösdrift av nötkreatur — avyttrar samtliga kvarvarande mjölkkor, av-

yttringen skall anses såsom sådan realisation, varav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Om avyttringen äger rum inom fem år efter sökandens förvärv av besättningen, skall emellertid vinst på grund av avyttringen beskattas såsom realisationsvinst i den omfattning, som i 35 § 2 mom. tredje stycket b) kommunalskattelagen anges.

b) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden hade under åren 1930—1944 bedrivit mjölkproduktion i sitt jordbruk. Under dessa år uppgick kreatursbesättningen till i genomsnitt 11 mjölkkor och 17 ungnöt. År 1944 såldes hela denna besättning. Under åren 1945—1957 hade besättningen i genomsnitt bestått av 3 kor samt ett antal ungnöt och stutar, vilket antal efter hand ökats från 1 år 1945 till 25 år 1957. År 1957 hade nötkreatursbesättningen sålunda utgjorts av 3 kor, 10 stutar och 15 ungnöt. Under åren 1955—1957 hade sökanden inköpt 8, 11 respektive 7 samt försålt 8, 12 respektive 8 nötkreatur. Sökanden hade för avsikt att under år 1958 successivt sälja hela nötkreatursbesättningen. Han ämnade utöka fläskproduktionen och ändra om kostallet till stall för gödsvin. Orsaken till denna driftsömläggning var att sökanden, som var 66 år gammal och hittills huvudsakligen själv skött nötkreaturen, icke längre orkade med detta arbete. Sökanden de-

klarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Förhandsbesked begärdes, huruvida den tilltänkta avyttringen av kreatur vore att anse såsom realisation eller löpande försäljning.

Riksskattenämnden meddelade den 17 september 1958 följande förhandsbesked: Enär sökanden, som under de senaste åren haft allenast 3 mjölkkor, får anses hava bedrivit handel med kreatur, förklarar riksskattenämnden att — om sökanden på sätt i ansökningen anges under år 1958 avyttrar hela sin nötkreatursbesättning — avyttringen, i vad densamma avser tre mjölkkor, är hänförlig till sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet, men att avyttringen i övrigt utgör löpande försäljning. Eftersom sökanden innehaft de tre mjölkorna mer än fem år, skall vid avyttringen av dessa uppkommande vinst icke anses såsom skattepliktig realisationsvinst.

c) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden ägde och brukade sedan år 1945 en jordbruksfastighet, som omfattade cirka 20 hektar åker. Den saknade helt naturliga beten. Vid utgången av ettvarv av åren 1951—1957 hade storleken av nötkreatursbesättningen samt omsättningen av nötkreatur och mjölk under resp. år varit följande:

år	besättningens storlek		inköp		avyttring		försäljning av mjölk	
	kor	ungnöt	antal	kr	antal	kr	brutto	kr
1951	6	6	1	1.080	9	3.932	brutto	4.895
1952	3	2	—	—	ej spec.	2.632	»	4.441
1953	3	5	—	—	1	892	»	3.848
1954	4	6	—	—	2	1.692	»	3.270
1955	4	7	—	—	2	2.584	netto	1.999
1956	5	10	4	553	4	3.559	brutto	3.524
1957	2	15	6	1.029	6	6.392	»	290

Nötkreatursbesättningen uppgick den 1 juni 1958 till 4 kor och 13 ungdjur. Sökanden planerade att under år 1958 försälja samtliga nötkreatur för att i fortsättningen bedriva större svinuppfödning samt ökad spannmåls- och oljeväxtodling. Hela kostallet skulle i anledning härav inredas och användas som svininstall. Svinuppfödningen skulle omfatta ett 80-tal djur. Delar till mjölkmaskinsanläggningen hade redan försålts. Sökanden deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked i första hand huruvida en försäljning av samtliga nötkreatur vore att vid 1959 års taxering hänföra till realisation eller löpande försäljning. Därest avyttringen icke ansåges i sin helhet skattefri, hemstälde sökanden i andra hand om förhandsbesked, huruvida vad som belöpte å mjölkorna vid en försäljning under år 1958 av samtliga mjölkkor och en del av ungdjuren voro att anse såsom skattefri realisation.

Riksskattenämnden meddelade den 16 oktober 1958 följande förhandsbesked: Med hänsyn bland annat till vad i ärendet blivit upplyst angående förhållandet mellan antalet ungdjur och antalet mjölkkor under de senaste åren samt mjölkförsäljningens minskade omfattning får sökanden anses vid fastigheten numera bedriva förutom mjölkproduktion jämväl göddjursuppfödning och handel med kreatur. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — om sökanden, i samband med en stadigvarande omläggning av jordbruksdriften till svinuppfödning samt till ökad odling av spannmål och oljeväxter, under år 1958 avyttrar antingen samtliga nötkreatur eller mjölkorna och en del av ungdjuren — avyttringen skall anses ut-

göra skattefri realisation, såvitt den avser fyra kor, men i övrigt löpande försäljning.

d) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden, som var född 1888, brukade sedan den 14 mars 1954 en honom tillhörig jordbruksegendom. Jordbruket hade dessförinnan sedan 1949 varit utarrenderat. I samband med återtagandet av arrendet hade sökanden inköpt ett antal nötkreatur i olika åldrar. Därefter hade årligen inköpts djur såväl äldre som yngre. När djuren blivit fullvuxna hade de sålts till slakt eller till liv. En del kvigor hade också kalvat och då mestadels fått tjäna som s. k. amkor. Mjölkproduktion hade sedan 1954 icke i nämnvärd grad bedrivits å egendomen. För närvarande utgjordes nötkreatursbesättningen av en mjölkko för tillgodoseende av gårdens behov av hushållsmjölk, 6 amkor, 25 ungnöt över ett år, 36 ungnöt, $\frac{1}{2}$ —1 år gamla, samt 2 kalvar och en tjur. Sökanden hade för avsikt att under våren 1959 avyttra hela kreatursbesättningen och utarrendera gården till en son. Sökanden deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked hur en försäljning av hela kreatursbesättningen skulle bedömas vid inkomsttaxeringen.

Riksskattenämnden meddelade den 16 oktober 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden bedriver nötkreatursskötsel huvudsakligen genom uppfödning av ungdjur i och för försäljning till slakt eller liv. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — om sökanden på angivet sätt i samband med att fastigheten utarrenderas avyttrar samtliga nötkreatur under våren 1959 — avyttringen skall anses såsom realisation,

såvitt avser en tjur, en mjölkko och sex amkor, men i övrigt såsom löpande försäljning.

e) I ärende angående framställning om förhandsbesked anfördes bland annat följande:

”Sedan våren 1946 arrenderar jag gården A som omfattar 100 ha. Från och med våren 1949 arrenderar jag dessutom egendomen B som omfattar 50 ha. Gårdarna som gränsar till varandra drives i sambruk. Den 14 mars 1959 skall ägaren till B själv övertaga brukningen av densamma.

Under den tid jag brukat båda gårdarna har jag å desamma i medeltal haft 31 kor och 35 ungdjur d. v. s. en besättning som i orten varit normal för den sammanlagda arealen. När egendomen B den 14 mars 1959 frånträdes har jag för avsikt att försälja en tredjedel av nötkreatursbesättningen för att få en normal för den gård som jag har kvar.”

I anledning av en förfrågan från taxeringssektionen vid vederbörande länsstyrelse hade sökanden upplyst bland annat följande:

”Kostallet å gården A rymmer 40 uppbundna djur och dessutom finnes 5 ungdjursboxar.

Nuvarande arbetsstyrka för skötseln av nötkreatursbesättningen har varit 1 kreatursskötare varjämte den övriga personalen fått biträda med fodertransporter m. m. I fortsättningen kommer nötkreatursskötaren själv att få sköta allt som berör djuren och dessutom skall han sköta svinbesättningen vilket nu icke varit fallet.

Växtodlingsplanen å gården A resp. B har varit anpassade till det djurantal som funnits på varje gård. Besättningen skall i sin helhet minskas så att gården A:s växtodlingsplan kan hållas oförändrad.”

Sökanden deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida en avyttring av nämnda tredjedel av den nuvarande nötkreatursbesättningen

vore att anse såsom realisation eller löpande försäljning.

Riksskattenämnden meddelade den 14 november 1958 följande förhandsbesked: En nötkreatursbesättning av den storlek, sökanden för närvarande innehar, kan icke anses onormalt stor för den gård, som sökanden avser att även i fortsättningen arrendera. Då sökanden med hänsyn härtill och till vad i övrigt i ärendet förekommit icke kan anses hava gjort sannolikt, att den tilltänkta avyttringen av kreatur skulle medföra en stadigvarande förändring i fråga om kreatursbesättningens storlek, finner riksskattenämnden avyttringen vara hänförlig till löpande försäljning. På grund härav förklarar riksskattenämnden, jämlikt 21 § första stycket b) kommunalskattelagen, att vid avyttringen erhållen köpeskillning skall i sin helhet upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet.

3) Fråga huruvida i visst fall ersättning till arrendator för bostadsbyggnad, som inlöses av jordägaren, är skattepliktig inkomst.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden arrenderade ett eklestas-tikt löneboställe. Arrendeavtalet gällde för 10 år räknat från den 14 mars 1952 med optionsrätt för sökanden. Sökanden deklarerade inkomsten av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen. Han hade å fastigheten uppfört en spannmålssilo av trä, varjämte han övervägde att själv uppföra en ny arrendatorsbostad, emedan den nuvarande var av mycket låg standard och krävde dryga underhållskostnader. Pastoratet skulle framdeles inlösa siloanläggningen. Den tillämnade nya arrendatorsbostaden avsåg sökanden att låta uppföra

i enlighet med pastoratskyrkorådets och boställsnämndens förslag. Även bostaden komme att sedermera inlösas av pastoratet.

Sökanden anhöll om förhandsbesked i följande hänseenden:

”a) Under vilken kortaste tid har jag rätt att skriva av silot resp. arrendebostaden, därest jag låter uppföra en sådan?”

b) Om pastoratskyrkorådet och boställsnämnden minst tio år efter byggandet insynar och pastoratet sålunda för vissa bestämda ersättningsbelopp till mig övertager äganderätten till byggnaderna, blir då dessa belopp skattefria inkomst?”

Riksskattenämnden meddelade den 16 oktober 1958 följande förhandsbesked: Vad angår frågan om avdrag för kostnaderna för siloanläggningen samt frågan om skattefrihet föreligger för den ersättning sökanden avses skola erhålla från pastoratet vid inlösen av anläggningen, finner riksskattenämnden — då anläggningen redan utförts och sådana omständigheter icke visats föreligga, att förhandsbesked härutinnan det oaktat måste anses vara av synnerlig vikt för sökanden — skäl avvisa framställningen i dessa delar.

Vidkommande framställningen i övrigt finner riksskattenämnden att — om sökanden under angivna förhållanden uppför ny arrendatorsbostad å ifrågavarande löneboställe — byggnaden icke, innan pastoratet insynat densamma, utgör sådant laga hus, som avses i ecklesiastika boställsordningen, samt att byggnaden förty kommer att ägas av sökanden till dess sådan förrättning ägt rum. På grund härav förklarar riksskattenämnden *dels* att sökanden icke äger vid sin inkomsttaxering åtnjuta avdrag för kostnaderna för byggnadens uppförande på annat sätt än genom årliga värdeminskningssavdrag enligt de

grunder, som i allmänhet tillämpas beträffande bostadsbyggnader av motsvarande beskaffenhet, *dels ock* att — därest den nya arrendatorsbostaden insynas som laga hus först sedan mer än tio år förflutit efter uppförandet — den därvid till sökanden utgående ersättningen icke till någon del utgör för honom skattepliktig intäkt.

4) Fråga i visst fall huruvida kostnader för torrläggning av åkerjord äro avdragsgilla.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden var ägare till en jordbruksegendom. Under 1880-talet genomfördes en sjösänkning, varigenom egendomen vann betydande arealer jord av god klass och bördighet. I samband med sjösänkningen dränerades de vunna åkermarkerna med öppna diken, enär tillräcklig lutning för avrinningen erhållits. Den utvunna marken brukades utan synbara svårigheter till inpå 1930-talet. Sedermera hade emellertid marknivån sjunkit så mycket, att sjövattnet gick upp i utfallsdikena och möjlighet fanns ej längre att leda bort vattnet genom ordinär rensning eller fördjupning av diken. För att återställa jorden i dess tidigare skick ämnade sökanden *dels* anordna skyddsvall på tre ställen samt montera en pumpanordning vid varje vall och upptaga samlingskanaler innanför denna *dels* ock omändra vissa öppna diken till täckta avlopp.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han vid 1959 och 1960 års taxeringar vore berättigad till avdrag vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet för kostnaderna för ifrågavarande torrlägningsföretag, därest det utfördes i hu-

vudsaklig överensstämmelse med ett i ärendet företett kostnadsförslag.

Riksskattenämnden meddelade den 25 november 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att det tillämnade torrlägningsföretaget innefattar dels åtgärder i syfte att underhålla tidigare utförda anordningar för torrläggning av ifrågavarande mark dels ock åtgärder vilka äro att anse som grundförbättring. Av kostnaderna för de delar av företaget, som avse anläggande av vallar, anskaffning och montering av pumpar samt upptagande av samlingskanaler innanför vallarna, må hälften skäligen anses belöpa å underhållsarbeten, medan av kostnaderna för omändring av vissa befintliga öppna diken till täckta avlopp så stor del är hänförlig till underhållsarbeten, som motsvarar beräknade kostnader för återställande av de öppna diken i ursprungligt skick. På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden att — därest det tillämnade företaget kommer till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företett kostnadsförslag — sökanden äger vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag *dels* för hälften av kostnaderna för anläggande av vallar, anskaffning och montering av pumpar samt upptagande av samlingskanaler *dels ock* för kostnaderna för omändring av vissa öppna diken till täckta avlopp i den mån sistnämnda kostnader icke överstiga vad det skulle hava kostat sökanden att i stället återställa diken i ursprungligt skick.

5) Köp eller gåva av fastighet?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden hade genom arv åren 1912 och 1929 förvärvat sammanlagt $\frac{1}{4}$

av en jordbruksegendom. Egendomens taxeringsvärde utgjorde 784.900 kronor. Å sökandens del av taxeringsvärdet belöpte således 196.225 kronor. Sökanden hade för avsikt att inom det närmaste året överlåta sin andel till en systerson, som förut ägde likaledes $\frac{1}{4}$ av egendomen, på villkor att denne utfärdade och överlämnade i egendomen intecknade reverser å tillhopa 176.225 kronor samt att sökanden ägde att under sin livstid disponera bostadstomten med åbyggnader mot en efter i orten gängse normer beräknad årshyra. Under den tid sökanden ägt del i egendomen hade förrådet av växande skog ökat. Enligt sökandens mening understeg taxeringsvärdet egendomens verkliga värde.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida ifrågavarande överlåtelse vore att i sin helhet betrakta såsom gåva och om ökningen av virkesförrådet kunde i samband med överlåtelsen bliva föremål för beskattning.

Riksskattenämnden meddelade den 10 oktober 1958 följande förhandsbesked: En överlåtelse under angivna villkor av sökandens andel i ifrågavarande egendom till hennes systerson är, såvitt av utredningen i ärendet framgår, huvudsakligen att anse som en försäljning av andelen. Vid sådant förhållande skall överlåtelsen, med avseende å frågan om sökandens skattskyldighet för intäkt av skogsbruk genom avyttring av växande skog i samband med avyttring av mark, i sin helhet behandlas såsom försäljning. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att vad som av vederlaget vid den tilltänkta överlåtelsen av sökandens andel i egendomen belöper å växande skog jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen utgör för sökanden skattepliktig intäkt av skogsbruk.

6) Fråga om yrkesmässig försäljning av tomtmark.

a) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden hade år 1937 genom köp förvärvat vissa stadsägor ävensom fastigheten A i en köping. Stadsägorna, som omfattade 15,5 hektar, hade år 1957 åsatts ett taxeringsvärde av 150.000 kronor, jordbruksvärde. Fastigheten A, som omfattade 15,9 hektar, hade år 1957 åsatts ett taxeringsvärde av 98.600 kronor, jordbruksvärde. Stadsägorna voro belägna inom stadsplanlagt område. Från fastigheterna hade försålts dels år 1938 fyra områden om sammanlagt cirka 6.000 kvadratmeter, dels år 1947 ett område om cirka 30.000 kvadratmeter till H. S. B.-föreningen i orten, dels ock år 1953 ett område om cirka 10,5 hektar till köpingen. Samtliga försäljningar hade gjorts för att tillgodose behov av tomtmark för byggnadsändamål. Enligt sökandens uppgift hade sökanden i intet fall tagit initiativet till försäljning, vare sig genom annonsering eller på annat sätt. Ett aktiebolag hade nu begärt att för en köpesumma av omkring 30.000 kronor få förvärva ett område om cirka 3.000 kvadratmeter utgörande en hörntomt i köpingen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida — därest försäljningen av ovan nämnda område om cirka 3.000 kvadratmeter komme till stånd under år 1958 — försäljningssumman komme att vid 1959 års taxering upptagas till beskattning.

I ärendet antecknades, att kammarrätten genom utslag år 1951 i fråga om sökandens taxering år 1948 funnit sökanden icke hava bedrivit tomtstyckningsrörelse samt att riksskattenämnden genom förhandsbesked den 27 januari 1955, förklarar att den vinst, som kunde uppkomma

vid en då ifrågasatt markförsäljning till H. S. B.-föreningen, icke utgjorde för sökanden skattepliktig intäkt med hänsyn särskilt till att försäljningen finge anses för föreningen hava karaktär av fyllnadsköp till dess tidigare från sökanden gjorda markförvärv.

Vederbörande taxeringsintendent hade i sitt yttrande över nu förevarande ansökningshandling åberopat utdrag av kommunalnämndens i köpingen protokoll i november 1946 och december 1947, i vilka intagits skrivelser från sökanden den 2 oktober 1946 och den 27 november 1947 av följande innehåll:

”I anledning av föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för köpingens norra del tillåter sig undertecknad ifrågasätta, huruvida det icke i samband därmed skulle vara lämpligt att byggnadsnämnden och köpingens beslutande myndigheter toge i övervägande frågan om att lägga under stadsplanen jämväl återstående delen av min jordbruksfastighet. Såsom närmaste motiv härför från min sida får jag framhålla, att förfrågan föreligger om förvärv av mark för byggnadsändamål utmed västra sidan av x-gatan ovanför kvarteret y, dels likaledes utmed z-vägen.”

”Uti föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för köpingens norra del, vari ingår även kvarteret y, har bestämmelserna för den del av marken, som jag äger inom nämnda kvarter, ändrats från Ö till O, innebärande att marken skall användas för allmänt eller kommunalt ändamål.

Enär jag har köpare till marken i fråga för bebyggelse med privata bostadshus kan jag icke utan vidare godkänna en sådan ändring, men då jag erfarit och genom ändringsförslaget förstår, att köpingen har en allvarligt menad avsikt att förvärva området för skolans behov, är jag å min sida beredd att medgiva ifrågavarande ändring av stadsplanebestämmelserna under förutsättning att köpingen med mig snarast träffar avtal om förvärv av

marken. Priset är sex (6) kronor per kvadratmeter med fri gatumark till gatans halva bredd, varvid jag förbehåller mig dispositionsrätt till gatumarken intill dess gatan skall utläggas.

I övrigt har jag ingenting att anmärka emot stadsplaneförslaget.”

Riksskattenämnden meddelade den 27 mars 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner med hänsyn till i ärendet upplysta omständigheter att — om den tilltänkta försäljningen till aktiebolaget av det ifrågakomna området om ungefär 3.000 kvadratmeter kommer till stånd — försäljningen måste anses utgöra ett led i en av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om försäljningen sker under år 1958, den därvid erhållna likviden utgör för sökanden skattepliktig bruttointäkt av rörelse vid 1959 års taxering.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att berörda likvid måtte förklaras utgöra icke skattepliktig intäkt.

I utslag den 17 september 1958 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

b) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden hade år 1931 köpt en fastighet, som vid köpet omfattade 66,6 hektar. Fram till år 1948 hade i sambruk med vissa närliggande fastigheter bedrivits jordbruk å fastigheten. Därefter hade odling å fastigheten förekommit endast sporadiskt. Numera använde sökanden fastighetens corps de logi till sommarbostad. År 1951 hade sökanden till länsstyrelsen ingivit en ansökan om fastställande av byggnadsplan för fastigheten. Denna ansökan övervägde sökanden nu att återkalla. Under åren 1952—1957 hade sökanden låtit verkställa avstyckningar av

sammanlagt 10 tomter omfattande tillhoppa 3,2 hektar. Tomterna hade sålts, 3 stycken år 1952, 2 år 1953, 1 år 1954, 1 år 1956, 2 år 1957 samt 1 i januari 1958. Sökanden, som främst på grund av åldersskäl icke ansåg sig kunna exploatera fastigheten för tomtförsäljning, övervägde att avyttra densamma.

Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida köpeskillingen vid en avyttring — till tomtexploatör eller till privatperson — av fastigheten inklusive fastighetens corps de logi utgjorde för honom skattepliktig intäkt av rörelse. Därest avyttringen av fastigheten vore att anse såsom ett led i en av sökanden bedriven tomtstyckningsrörelse, anhölls tillika om förhandsbesked huruvida såsom ingångsvärde finge räknas ortens pris på mark å försäljningsdagen (under år 1958), i vilket fall skattepliktig vinst icke uppstode.

Riksskattenämnden meddelade den 26 september 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden sedan år 1951 bedrivit jordstyckningsrörelse å fastigheten samt att hela fastigheten — med undantag likväl för corps de logiet jämte därtill anslutande tomt- och trädgårdsområde — ingår såsom lagertillgång i nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att den köpeskillning som erhålles vid försäljning av fastigheten, med undantag för vad som av köpeskillingen kan anses belöpa å corps de logiet jämte nämnda tomt- och trädgårdsområde, utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse. Riksskattenämnden förklarar vidare — med avseende å frågan om beräkningen av ingångsvärdet å marken — att såsom dylikt värde skall upptagas fastighetens saluvärde i odelat skick vid tidpunkten för rörelsens början år 1951.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att Kungl. Maj:t måtte förklara att vinst, som kunde uppkomma vid försäljningen av fastigheten, icke skulle utgöra för sökanden skattepliktig inkomst, därest icke ytterligare avstyckning från fastigheten ägde rum utöver hittills gjorda avstyckningar samt återstående del av fastigheten således såldes i odelat skick.

Regeringsrätten fann i utslag den 3 december 1958 ej skäl att göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked i vad det överklagats.

7) Fråga bl. a. om avdrag i visst fall för förlust å aktier.

I ärende angående framställning från aktiebolaget A om förhandsbesked förekom bland annat följande. Bolaget använde sig i sin reklam av namnet "B" (utgörande en förkortning av bolagets firmanamn). Namnet "B" hade under 1930-talet registrerats såsom varumärke för bolagets produkter. Såväl bolagets kunder och leverantörer som allmänheten i övrigt använde benämningen "B" i stället för det otympligare firmanamnet "A". På grund härav önskade bolaget ändra sin firma till B aktiebolag. Det funnes emellertid redan ett annat bolag med denna firma. Ägaren av aktierna i B aktiebolag, som hade ett aktiekapital av 5.000 kronor hade ställt i utsikt att mot ersättning antingen ändra firmanamn eller överlåta aktierna till sökandebolaget. Det rådde icke någon intressegemenskap mellan bolagen eller bolagens aktieägare.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked dels huruvida bolaget ägde åtnjuta avdrag vid inkomsttaxeringen för den ersättning bolaget finge utgiva för att få övertaga B aktiebolags firmanamn, dels

och huruvida sökandebolaget ägde åtnjuta avdrag för den förlust, som skulle uppstå, om bolaget i stället inköpte aktierna i B aktiebolag till visst överpris och därefter likviderade B aktiebolag och övertog dess firmanamn.

Riksskattenämnden meddelade den 10 april 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — om sökandebolaget på i ansökningen angivet sätt utgiver ersättning till ägaren av aktierna i B aktiebolag för att denne ändrar sistnämnda bolags namn, och sökandebolaget i samband därmed ändrar sitt eget firmanamn till B aktiebolag — ersättningen utgör kostnad för av sökandebolaget förvärvad rättighet av goodwill's natur. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget äger att vid sina inkomsttaxeringar åtnjuta avdrag för sagda ersättning i form av årliga värdeminskningsavdrag enligt föreskrifterna i punkt 5 tredje stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. För det fall åter, att sökandebolaget till överpris inköper aktierna i B aktiebolag och därefter överför nämnda firmanamn till sökandebolaget, finner riksskattenämnden, med hänsyn till att köpeskillingen för aktierna betingats av goodwillvärden, det icke vara möjligt att konstatera huruvida verklig förlust å aktierna skulle uppkomma för sökandebolaget, därest B aktiebolag upplöses genom likvidation. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget — oavsett att bokföringsmässig förlust å aktierna i B aktiebolag må uppkomma vid likvidation av sistnämnda bolag — icke äger att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för förlust å aktierna.

Två ledamöter voro skiljaktiga. Den ene anförde:

"Huruvida förlust uppstår hos sökande-

bolaget är bl. a. beroende av till vilket värde firmanamnet B överföres till sökandebolaget i samband med likvidation. Då upplysning härom icke lämnats, anser jag, att förhandsbesked beträffande denna fråga icke bort meddelas.”

Den andre skiljaktige ledamoten anförde:

”Såvitt angår sökandebolagets första fråga är jag ense med majoriteten.

Vad däremot angår frågan, huruvida sökandebolaget vid inkomsttaxeringen äger åtnjuta avdrag för konstaterad förlust å aktierna i B aktiebolag, som må uppkomma på grund av att sökandebolaget inköpt dessa aktier till överpris, anser jag frågan hava av nämnden bort jakande besvaras.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandebolaget ändring, såvitt bolaget gått emot.

Regeringsrätten lämnade i utslag den 16 september 1958 bolagets talan utan bifall.

8) Fråga bl. a. huruvida vissa fastigheter utgöra varulager i byggnadsrörelse.

I ärende angående framställning från två personer om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökandena hade år 1945 förvärvat en fastighet för 50.000 kronor, därvid någon uppdelning av köpeskillingen å byggnads- och tomtvärde ej hade gjorts i köpehandlingarna. Fastighetens taxeringsvärde hade utgjort 29.800 kronor, varav 22.800 kronor byggnadsvärde. Fastigheten hade sammanlagts med en av sökandena tidigare förvärvat tomt, vilken varit för liten för planerad bebyggelse. Å sistnämnda tomt hade år 1947 uppförts ett hyreshus. Vidare hade sökandena efter sin år 1945 avlidne fader ärvt fyra hyreshus, uppförda åren 1932, 1937, 1938 och 1941, ävensom en av fadern bedriven byggnadsrörelse. De fyra hyres-

husen hade fadern uppfört för att behålla desamma och fastigheterna hade enligt sökandenas uppfattning icke ingått som varulager i byggnadsrörelse. Efter faderns död hade sökandena bedrivit byggnadsrörelse samt uppfört två hyreshus, som de avsåge att behålla. År 1956 hade byggnaden å den år 1945 inköpta fastigheten, vilken icke varit uthyrd sedan år 1949, sålts för 500 kronor i och för rivning. Sökandena ämnade uppföra ett hyreshus å fastigheten.

Sökandena anhöllo, såvitt nu är i fråga, om förhandsbesked i följande frågor:

1) Kommer — vid försäljning — uppkommen vinst att beskattas såsom inkomst av rörelse eller enligt principerna för realisationsvinstbeskattning (frågan gäller dels de ärvda fastigheterna dels de av oss själva uppförda fastigheterna).

2) (Om fråga 1 besvaras så att vinst beskattas såsom inkomst av rörelse.) Finnes möjlighet att — genom proportionering av köpeskillingen 50.000 kronor för den år 1945 förvärvade fastigheten dels å markvärde dels å byggnadsvärde med utgångspunkt från taxerat byggnadsvärde och markvärde — yrka avdrag för vid försäljning uppkommen förlust å byggnad. Avdrag skulle i så fall yrkas med beräknat anskaffningsvärde för byggnaden minus uppbyggnads ersättning vid försäljningen och tidigare åtnjutna värdeminskningssavdrag.

3) Möter det hinder att såsom lager i byggnadsrörelse upptaga enbart den fastighet, som nu avses skola bebyggas, samt att å denna tillämpa varulagervärderingsprincipen för i byggnadsrörelse ingående fastighet.

Riksskattenämnden meddelade den 26 februari 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att samtliga de fastigheter, som avses med det begärda förhandsbeskedet, utgöra varulager i den av sökandena bedrivna byggnadsrörelsen. På grund härav förklarar riksskattenäm-

den, att köpeskilling, som sökandena erhålla vid försäljning av någon av fastigheterna, utgör för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse. Riksskattenämnden förklarar vidare *dels* att vid inkomsttaxeringen avdragsgill förlust genom försäljningen av ifrågakomna, för rivning avsedda byggnad icke må beräknas genom sådan proportionering, som sökandena ifrågasatt, *dels ock* att sökandena icke äga att vid beräkningen av skattepliktig inkomst av byggnadsrörelsen såsom varulager upptaga allenast den fastighet, som enligt ansökningen avsågs skola uppföras.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandena ändring.

Regeringsrätten fann i utslag den 17 september 1958 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

9) Fråga om realisationsvinstbeskattning; tvångsförsäljning eller ej?

a) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Genom köp år 1950 hade sökanden och hennes broder köpt var sin hälft av vissa fastigheter. Brodern ämnade tilltvinga sig sökandens andel i fastigheterna genom att hos vederbörande häradsrätt med stöd av lagen om samäganderätt hemställa att fastigheterna måtte försäljas å offentlig auktion. Sökanden hade visserligen möjlighet att fördröja försäljningen genom att begära laga skifte. Emellertid hade hon av vederbörande lantmätare erfarit, att förutsättningar för sådant skifte saknades, och hon kunde knappast räkna med att vid auktionen konkurrera med brodern eller någon annan. Hon anhöll om förhandsbesked, huruvida den vid berörda försäljning uppkommande vinsten

vore skattefri jämlikt 35 § 4 mom. kommunalskattelagen.

Riksskattenämnden meddelade den 17 september 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — om ifrågavarande fastigheter under i ansökningen angivna förhållanden försäljas å sådan offentlig auktion jämlikt lagen om samäganderätt, varom vederbörande domstol förordnat på ansökan av sökandens broder — avyttringen för sökandens del är att anse såsom sådan tvångsförsäljning, som omförmåles i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen. På grund härav och då det icke skäligen kan antagas, att sökanden skulle avyttra sin hälft av fastigheterna även om tvång icke förelegat, förklarar riksskattenämnden, att vid försäljningen för sökanden uppkommande vinst icke utgör för henne skattepliktig realisationsvinst.

Tre ledamöter voro skiljaktiga och anförde, att ansökningen enligt deras mening bort avvisas.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent i första hand, att Kungl. Maj:t måtte förklara att förhandsbesked icke bort meddelas. I andra hand yrkade taxeringsintendenten, att förhandsbeskedet måtte givas den utformningen, att avyttringen skulle förklaras utgöra sådan tvångsförsäljning, som avsåges i förutberörda lagrum, under den förutsättningen att försäljningen mot sökandens bestridande ägde rum å offentlig auktion, varom vederbörande domstol förordnat på ansökan av brodern.

Regeringsrätten fann i utslag den 2 december 1958 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

b) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden hade den 1 juli 1951 ge-

nom köp förvärvat en fastighet i en stad. Enligt intyg från stadens fastighetskontor hade staden överenskommit med en byggnadsfirma, att firman om möjligt skulle inköpa ifrågavarande och vissa närbelägna fastigheter för att därefter bebygga desamma i enlighet med fastställd stadsplan. Den sålunda planerade nybyggnaden skulle ingå som ett led i saneringen av ett så kallat förnyelseområde i staden. Staden förutsatte att — därest byggnadsfirman icke kunde förvärva ovannämnda fastigheter — staden bleve nödsakad att inom den närmaste framtiden genom tvångsförfarande förvärva desamma.

Sökanden anhöll om förhandsbesked bl. a. huruvida uppkommande vinst vid försäljning av fastigheten till byggnadsfirman utgjorde för honom skattepliktig realisationsvinst.

Riksskattenämnden meddelade den 26 september 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — om sökanden under i ansöknings angivna förhållanden försäljer sin ifrågakomma fastighet till byggnadsfirman — försäljningen är att anse såsom sådan tvångsförsäljning, som omförmäles i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen. På grund härav och då sådana omständigheter icke visats föreligga att det skäligen kan antagas, att försäljningen skulle äga rum även om tvång icke förelåge, förklarar riksskattenämnden, att vid avyttringen uppkommande vinst icke utgör för sökanden skattepliktig realisationsvinst.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att vinst å den ifrågasatta försäljningen måtte förklaras utgöra skattepliktig realisationsvinst för sökanden.

Regeringsrätten fann i utslag den 2 de-

cember 1958 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

10) Organisationsaktier eller ej?

I ärende angående framställning från aktiebolaget A om förhandsbesked förekom bland annat följande: Sökandebolagets verksamhet bestod i att odla, förädla och driva handel med spannmål och fröer. Aktiekapitalet utgjorde 600.000 kronor och aktierna ägdes av fyra personer. År 1953 hade bolaget från aktiebolaget B övertagit sistnämnda bolags utsädesavdelning och i samband därmed inköpt samma bolags anläggningar för renseri och lagring av utsädesvaror. Härvid hade aktiebolaget B förbundit sig att framdeles icke föra andra utsädesfröer än sökandebolagets. De sålunda övertagna anläggningarna hade under år 1956 avsevärt utvidgats genom att en ny renseribyggnad uppförts av sökandebolaget. Aktiebolaget B, som drev handel med kraftfoder, spannmål, gödselmedel, fröer, maskiner etc., hade ett aktiekapital av 4.800.000 kronor. Aktiekapitalet skulle emellertid ökas med 1.200.000 kronor genom nyemission. Sökandebolaget hade därvid för avsikt att teckna eller på annat sätt förvärva aktier för nominellt 400.000 kronor i aktiebolaget B, i vilket bolag sökandebolaget för närvarande icke ägde några aktier. För vart och ett av åren 1956 och 1957 hade sökandebolaget verkställt viss utdelning och hade för avsikt att i fortsättningen utdela minst ett så stort belopp, som bolaget kunde komma att uppbära i utdelning från aktiebolaget B. Sökandebolagets styrelseordförande avsågs skola beredas plats i styrelsen för aktiebolaget B.

Sökandebolaget hemställde om förhandsbesked i första hand huruvida de aktier i aktiebolaget B, som sökandebolaget så-

lunda avsåge att förvärva, voro organisationsaktier och sökandebolaget sålunda vore frikallat från skattskyldighet för utdelning å aktierna, samt i andra hand, därest sökandebolaget icke av dylik anledning ansåges vara frikallat för sådan utdelning, hur stora utdelningar sökandebolaget framdeles borde göra för att kunna åtnjuta skattefrihet för utdelning å ifrågasvarande aktier.

Riksskattenämnden meddelade den 10 oktober 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att aktierna i sökandebolaget ägas av ett fåtal fysiska personer samt att de aktier i aktiebolaget B, som sökandebolaget avser att förvärva, icke komma att av sökandebolaget innehas såsom ett led i organisationen av sökandebolagets verksamhet. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — därest sökandebolaget icke visar att dess vinstmedel i skälig omfattning användas för utdelning till delägarna — sökandebolaget jämlikt bestämmelserna i 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt är skattskyldigt för utdelning från aktiebolaget B. I fråga om storleken av den utdelning, som i förevarande fall må anses som skälig, finner riksskattenämnden förhandsbesked icke böra meddelas och avvisar förty framställningen i denna del.

11) Angående värdering av aktiebolags tillgångar vid utskiftning i samband med nedsättning av aktiekapitalet.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bl. a. följande. Bolaget övervägde att nedsätta aktiekapitalet och utskifta medel till aktieägarna. Fråga hade därvid uppkom-

mit hur vid taxering till utskiftningsskatt i anledning av nedsättningen bolagets egna fonder skulle beräknas. Bolaget tillhöriga jordbruksfastigheter hade ett bokfört värde av 183.000 kronor medan nuvarande taxeringsvärde var 628.500 kronor. Industrifastigheterna hade ett bokfört värde av 560.000 kronor, vilket värde enligt uppgift icke inkluderade någon anskaffningskostnad för mark. Nuvarande taxeringsvärde å industrifastigheterna var 1.660.600 kronor. Det taxeringsmässiga restvärdet för industribyggnader, vilka vid inkomsttaxeringen avskrevos enligt plan, var 423.716 kronor. Dold reserv i varulager, vilket bokförts till 106.725 kronor, uppgick till cirka 100.000 kronor. Styrelsen övervägde att föreslå 1958 års bolagsstämma, att i bokslutet per den 31/12 1957 åstadkomma överensstämmelse mellan bokfört värde och skattemässigt restvärde å industribyggnader genom att använda dispositionsfonden och vinstmedel till nedskrivning å det bokförda värdet. En motivering för en dylik nedskrivning var *dels* det ovissa värdet, som byggnaderna — tegelfabriksfastigheter — måste anses ha i rådande svåra konjunkturen för tegelindustrin *dels ock* den föreliggande differensen mellan skattemässigt restvärde och bokföringsvärde å fabriksfastigheterna.

Bolaget anhöll om förhandsbesked i följande avseenden:

a) Medför en eliminering av dispositionsfonden genom nedskrivning å fabriksfastigheterna till dessas skattemässiga restvärde, att vid en därpå verkställd nedsättning av aktiekapitalet värdet av bolagets tillgångar skall ökas med nedskrivningsbeloppet?

b) Skall vid den värdering av bolagets tillgångar, som enligt anvisningarna till

utskiftningsskatteförordningen verkställes i samband med nedsättning av aktiekapitalet, tillgångarnas värde ökas med de dolda reserverna, eller skall till grund för värderingen läggas de bokförda värdena enligt senaste före beslutet om utskiftningen upprättade balansräkning?"

Riksskattenämnden meddelade den 16 juni 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar, att det förhållandet, att taxeringsvärdena för bolagets jordbruksfastigheter och fabriksfastigheter överstiga de bokförda värdena för dessa fastigheter, 183.000 kronor respektive 560.000 kronor, samt det förhållandet, att i varulagret med ett bokfört värde av 106.725 kronor finnes en dold reserv av cirka 100.000 kronor, icke skola föranleda, att den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av dessa tillgångar skall frångås vid beräkning av bolagets egna fonder vid taxering till utskiftningsskatt. Riksskattenämnden förklarar vidare, att — om det bokförda värdet av fabriksfastigheterna på sätt i ansökningsangives med anlitan av dispositionsfonden och vinstmedel nedskrivs till 423.716 kronor — fastigheterna vid beräkning som nyss sagts skola upptagas till bokfört värde med tillägg för sålunda gjord avskrivning.

Två ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

”Så länge sökanden icke genom nedskrivning å fabriksfastigheterna kommit till ett restvärde å dessa lägre än det, som godtagits vid sökandens tidigare inkomsttaxeringar i tillämpad och godkänd avskrivningsplan, anse vi, att nedskrivningen å fabriksfastigheterna med anlitan av dispositionsfonden och vinstmedlen icke kan utgöra en sådan särskild omständighet att avvikelser från den i räkenskaperna gjorda värdesättningen i av bolaget senast före utskiftningen upprättad balansräkning bör ske vid fastställandet

av det beskattningsbara beloppet enligt förordningen om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget ändring i vad angick svaret på frågan under a).

Regeringsrätten meddelade den 16 september 1958 följande utslag: Enär den ifrågasatta åtgärden att nedskrivna fabriksfastigheternas bokförda värde till belopp motsvarande det taxeringsmässiga restvärdet icke innefattar omständighet av beskaffenhet att föranleda frångående av den i räkenskaperna sålunda gjorda värdesättningen vid beräkning av bolagets egna fonder vid taxering till utskiftningsskatt,

finner Kungl. Maj:t skäligt att, med ändring av förhandsbeskedet i överklagad del, förklara beskedet härutinnan skola hava det innehåll, som framgår av det nyss sagda.

Två regeringsråd ansågo, att besvären bort lämnas utan bifall.

12) Fråga om skyldighet att erlagga utskiftningsskatt i visst fall; utdelning eller utskiftning?

I ärende angående framställning från ett byggnadsaktiebolag om förhandsbesked förekom bland annat följande. Bolaget, som var ett av en stad ägt förvaltningsbolag, avsåg att nedsätta sitt aktiekapital från c:a 2.000.000 kronor till 100.000 kronor. I nedsättningsbeslutet skulle upptagas föreskrift, att det nedsättningen motsvarande beloppet skulle avsättas till en särskild fond att användas enligt beslut av bolagsstämman. Avsikten var att sedan nedsättningen verkställdes bolagsstämman skulle besluta, att de genom nedsättningen frigjorda medlen skul-

le medelst revers utdelas till staden — aktieägaren.

Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida dessa åtgärder kunde föranleda skattskyldighet för utskiftningsskatt.

Riksskattenämnden meddelade den 16 juni 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att — om, på sätt i ansökningen angives, i beslutet om nedsättningen av aktiekapitalet upptages förskrift, att det nedsättningen motsvarande beloppet skall avsättas till särskild fond att användas enligt beslut av bolagsstämman samt bolagsstämman, sedan ned-

sättningen verkställts, beslutar att de sålunda frigjorda medlen skola medelst revers utdelas till aktieägaren — bolaget icke på grund av nedsättningen skall taxeras till utskiftningsskatt.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att bolaget måtte förklaras vara skattskyldigt till utskiftningsskatt, därest bolaget komme att vidtaga i ansökningen angivna åtgärder.

Regeringsrätten fann i utslag den 2 december 1958 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 28 februari 1959)

R 28

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 4 1959

1) Angående förteckning över sådana råvaror och stapelvaror, som avses i punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § KL.

Enligt bestämmelserna i punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen må vid inkomsttaxeringen lager av råvaror eller stapelvaror upptagas till lägst sjuttio procent av värdet å tillgångarna i fråga beräknat efter lägsta marknadspris under beskattningsåret eller under något av de närmast föregående nio beskattningsåren. I prop. nr 100 till 1955 års riksdag framhöll vederbörande departementschef (sid. 253), att man för framtiden kunde påräkna att riksskattenämnden eller annan central myndighet skulle bevara, sammanställa och publicera skedda prisnoteringar på förevarande område.

Den utredning angående rå- och stapelvaror, som Kungl. kommerskollegium på riksskattenämndens begäran verkställt i samråd med näringsorganisationerna, har givit vid handen, att stora svårigheter föreligger att i en förteckning sammanföra

alla de varuslag, som kunna betraktas som rå- och stapelvaror. Någon sådan förteckning har riksskattenämnden därför inte nu för avsikt att utarbeta. Den sammanställning och publicering av prisnoteringar, som av departementschefen förutsettes skola ske genom myndighetsförsorg, måste av praktiska och arbetstekniska skäl tills vidare begränsas till att avse vissa från kvantitativ och värdemässig synpunkt mera betydelsefulla varuslag. Det bör i detta sammanhang erinras om, att vederbörande departementschef (sid. 254) såsom exempel å varor, varom här är fråga, angav bomull, ull, gummi, kaffe, spannmål, massa, tackjärn och bly, således varor, som undergått relativt liten grad av förädling, äro fungibla och standardiserade, lagras i stora kvantiteter och äro föremål för en betydande internationell handel och därför priskänsliga. Det är varor av detta slag, för vilka prisnoteringar i första hand böra sammanställas.

Kommerskollegium insamlar för närvarande en partiprisstatistik, som omfattar över 300 varuslag, av vilka en betydande

del avser rå- och stapelvaror. Emellertid kunna samtliga dessa prisuppgifter inte utan vidare utnyttjas för här ifrågavarande ändamål. Här för kräves tillstånd från uppgiftslämnarna, varjämte materialet måste i viss utsträckning kompletteras och därjämte underkastas kontroll i andra hänseenden än som varit nödvändigt med hänsyn till det ändamål, vartill materialet hittills använts. I "Kommersiella meddelanden" publiceras emellertid redan nu vissa fristående prisuppgifter beträffande enskilda varuslag, vilka prisuppgifter kunna utan bearbetning användas även vid inkomsttaxeringen. Dessa uppgifter återfinnas dels i avdelningen "Statistiska meddelanden" (svensk kolnotering respektive svensk oljenotering) dels i tabellbilagan "Ekonomisk översikt" (kolumnerna F 63—F 117). De åsyftade varuslagen upptagas i den härvid såsom bilaga fogade förteckningen.

Den ifrågavarande prisstatistiken har tillkommit av skäl, som icke ha något samband med beskattningen, och det är därför naturligt att den med hänsyn till urvalet av varuslag inte är helt lämpad som prisstatistik för inkomsttaxeringen. Av vissa skäl upptages t. ex. tunnplåt men inte grovplåt etc. Det oaktat synes denna redan publicerade prisstatistik tills vidare i stort sett kunna godtagas även som prisstatistik för inkomsttaxeringen. Det bör framhållas att prisuppgifterna få anses täcka ett vidare område än som omedelbart framgår av den i bilagan upptagna förteckningen. Prisserien för t. ex. koppar ger vissa möjligheter att bedöma prisutvecklingen för sådana kopparprodukter som endast bearbetats i ringa grad såsom t. ex. plåt. En viss utvidgning av prisstatistiken synes dock redan nu önskvärd från skattesynpunkt.

R 30

Riksskattenämnden har därför efter hörande av näringsorganisationerna hemställt, att kommerskollegium måtte utöka de publicerade prisuppgifterna till att omfatta ytterligare varor. Kommerskollegium har därefter meddelat att prisuppgifter i fortsättningen kunna tillhandahållas för följande varor

rapfrö
rapsolja
kokosolja
linfrö
kakaoböner
kalisuper
hudar och beredda skinn
järnskrot
fartygsplåt
profiljärn.

Även beträffande sulfatved, sulfatved och sågtimmer av gran och tall torde prisuppgifter kunna tillhandahållas.

Prisuppgifterna torde tillsvidare komma att publiceras en gång årligen i "Kommersiella meddelanden"; därvid medtagas även prisuppgifter, som för närvarande publiceras i "Jordbruksekonomiska meddelanden", avseende följande varuslag

strösocker
korn
kalksalpeter
superfosfat (19—20 %).

Det är riksskattenämndens avsikt att medverka till, att antalet varuslag, för vilka sammanställning av prisnoteringar verkställs, i mån av behov successivt utökas. Det må dock redan i detta sammanhang framhållas, att den publicerade prisstatistiken icke kan bli fullständig i den meningen, att de skattskyldiga överhuvud icke skulle få åberopa kommunalskattelagens särskilda värderingsregler för rå-

och stapelvaror beträffande andra varor än dem, för vilka prisnoteringar sålunda publiceras. I den mån en skattskyldig vill åberopa nämnda regler ifråga om andra varor än dem, för vilka prisstatistik publiceras, får det emellertid ankomma på den skattskyldige att i beskattningsärendet förebringa erforderlig utredning angående prisförhållandena.

Bilaga.

Förteckning över vissa prisuppgifter som publiceras i Kommersiella Meddelanden.

Varuslag	Tabell eller kolumn
Vete	F 63, F 91
Råg	F 64
Havre	F 65
Smör	F 66, F 94
Stenkol	Kolnot. F 67
Koks	» F 68
Aluminium	F 69
Tackjärn	F 70, F 104, F 106
Stångjärn	F 71, F 108
Armeringsjärn	F 72
Valstråd	F 73
Tunnplåt	F 74, F 110
Sågade trävaror	F 75—F 77
Motorfotogen	Oljenot. F 78
Motorbrännolja	» F 79
Eldningsolja	» F 80
Bensin	F 81
Rayonull	F 82
Rayonsilke	F 83
Kamgarn	F 84
Bomullsgarn	F 85
Trämassa	F 86—F 89
Majs	F 93
Kaffe	F 96
Bomull	F 98
Ull	F 100

Kautschuk	F 102
Koppar	F 112
Bly	F 114
Zink	F 116

2) Angående arrendators rätt i visst fall till avdrag för värdeminskning å byggnad.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden arrenderade en jordbruksfastighet. Han hade för avsikt att å fastigheten på egen bekostnad låta bygga ett svinhus. Någon förbindelse från jordägarens sida att vid arrendetidens slut inlösa svinhuset hade sökanden icke kunnat erhålla.

Sökanden, som deklarerade inkomsten av jordbruket enligt bokföringsmässiga grunder, anhöll om förhandsbesked huruvida han vore berättigad att efter avskrivningsplan göra årliga avdrag för byggnadskostnaden för svinhuset och att sista året av arrendet avskriva vad som då återstode.

Riksskattenämnden meddelade den 30 januari 1959 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar *att* — om sökanden under i ansökningsangivna förhållanden låter uppföra ett svinhus å den jordbruksfastighet, som han arrenderar — sökanden äger vid sina inkomst-taxeringar åtnjuta årliga avdrag för värdeminskning av byggnaden efter den procentsats, som i allmänhet tillämpas beträffande byggnader av ifrågavarande slag, *samt att* — under förutsättning att svinhuset utranteras eller nedrives i samband med arrendets upphörande — sökanden äger, jämlikt punkt 2 sista stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen, erhålla avdrag med belopp motsva-

rande vad som i beskattningsavseende då återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet å byggnaden, i den mån detta belopp överstiger vad som influerats vid avyttring av byggnadsmaterialier o. dyl. i samband med utrangeringen eller rivningen.

3) Fråga om avdrag i visst fall för förlust å aktier¹.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bland annat följande. Bolaget — här nedan kallat moderbolaget — hade år 1956 för 12.040 kronor inköpt aktiestocken i ett annat aktiebolag, vars rörelse upphört. Köpet hade skett för att till moderbolaget överföra hyresrätten till det sålunda förvärvade dotterbolagets kontorslokaler. Förutom hyresrätten, vilken icke upptogs till något värde i räkenskaperna, bestod dotterbolagets tillgångar endast av en fordran å 4.070 kronor hos förutvarande aktieägare i samma bolag. Av likviden för aktierna motsvarade således ett belopp av 7.970 kronor värdet av hyresrätten. Moderbolaget anförde att det bedrev annan verksamhet än vad dotterbolaget gjort och att något goodwillvärde icke genom aktieförvärvet tillförts moderbolaget. Moderbolaget ämnade utan vederlag till dotterbolaget övertaga hyresrätten och därefter likvidera dotterbolaget eller sälja aktierna däri.

Moderbolaget anhöll om förhandsbesked huruvida det ägde åtnjuta avdrag vid inkomsttaxeringen för den till omkring 8.000 kronor beräknade förlust, som skulle uppstå i anledning av de ifrågasatta åtgärderna.

Riksskattenämnden meddelade den 10 oktober 1958 följande förhandsbesked:

¹ Jfr RÅ 1955 not. Fi. 1041.

Då moderbolaget förvärvat aktierna i dotterbolaget i syfte att därigenom förvärva hyresrätt till vissa för moderbolagets rörelse erforderliga lokaler, förklarar riksskattenämnden att — därest hyresrätten på angivet sätt utan ersättning överföres å moderbolaget samt dotterbolaget därefter upplöses genom likvidation — den förlust å aktierna i sistnämnda bolag, som i samband med upplösningen konstateras, utgör avdragsgill omkostnad i moderbolagets rörelse. Beträffande ansökningen i övrigt finner riksskattenämnden förhandsbesked icke böra meddelas, samt avvisar förty ansökningen härutinnan.

Två ledamöter voro skiljaktiga.

Den ene av dessa anförde:

”Det måste antagas, att bokföringsmässig förlust, som må uppkomma för moderbolaget vid likvidation av dotterbolaget eller vid försäljning av aktierna i samma bolag, motsvaras av värdet av den till moderbolaget överförda hyresrätten — vars anskaffningskostnad vid moderbolagets förvärv av densamma från dotterbolaget utgör avdragsgill omkostnad i moderbolagets rörelse — och således icke utgör verklig förlust. På grund härav hade riksskattenämnden enligt min mening bort förklara, att moderbolaget icke äger vid sin inkomsttaxering njuta avdrag för sådan bokföringsmässig förlust.”

Den andre skiljaktige ledamoten anförde:

”Hyresrätten har å ena sidan påverkat priset å aktierna men skall å andra sidan övertagas från dotterbolaget utan att detta bolag kommer att gottgöras någon ersättning för hyresrätten. Att förlust uppkommer vid aktieinnehavets avveckling genom likvidation eller avyttring beror sålunda

på att hyresrättens värde bedömes olika vid förvärvet av aktierna och vid hyresrättens övertagande. Denna olikhet i värdesättningen av hyresrätten kan emellertid icke medföra att förlusten på aktierna får bedömas som en avdragsgill kostnad i rörelsen. Jag anser på grund härav, att riksskattenämnden bort lämna nekande svar på sökandens båda frågor.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att moderbolaget — oavsett att bokföringsmässig förlust må uppkomma å aktierna vid likvidationen — måtte förklaras icke äga att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för förlust å aktierna.

Regeringsrätten meddelade den 3 februari 1959 följande utslag:

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig fördragas ovanberörda underdåniga besvär och finner att, om moderbolaget utan ersättning övertager hyresrätten, den bokföringsmässiga förlust, som må uppkomma vid därefter följande likvidation av dotterbolaget, motsvaras av hyresrättens värde och alltså icke utgör en moderbolagets verkliga förlust.

På grund härav meddelar Kungl. Maj:t, med ändring av riksskattenämndens beslut, i vad det överklagats, det förhandsbesked att moderbolaget icke äger att vid sin taxering åtnjuta avdrag för den bokföringsmässiga förlusten.

Ett regeringsråd anförde:

”Lika med Regeringsrättens övriga ledamöter finner jag moderbolaget icke kunna anses lida verklig förlust i angivna hänseende.

Förty och då ej heller förebragts omständighet, som kan medföra att beloppet

av den bokföringsmässiga förlusten å aktierna må vid taxering betraktas som om det utgjort vederlag till dotterbolaget för hyresrätten,

finner jag skäligt att, med ändring av riksskattenämndens beslut i vad det överklagats, meddela det förhandsbesked att moderbolaget icke äger att vid sin taxering njuta ifrågavarande avdrag.”

4) Fråga bl. a. huruvida köpare av ett varulager, som förvärvats mot vederlag av en årlig livränta, äger tillgodoräkna sig ingångsvärde å lagret.

I ärende angående framställning från A och B om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. A ägde vissa tomter, vilka utgjorde varulager i jordstyckningsrörelse. Fastigheterna, vilkas sammanlagda taxeringsvärde utgjorde 42.000 kronor, voro bokförda till 23.000 kronor. A övervägde att överlåta fastigheterna till sina barn och deras makar mot en livränta, vars kapitaliserade värde skulle uppgå till 233.000 kronor, motsvarande tomternas beräknade saluvärde. Både livräntans kapitaliserade värde och dess årliga belopp voro avsedda att beräknas enligt försäkringstekniska grunder. B var gift med en dotter till A.

Hos riksskattenämnden anhöllo sökandena om förhandsbesked i följande avseenden:

”1. Föranleder A:s försäljning mot livränta till barnen och deras makar, att A beskattas för livräntans kapitaliserade värde som inkomst av rörelse eller skall A årligen som inkomst upptaga uppbyggnaden av livräntan? 2. Äger B och övriga köpare rätt att årligen åtnjuta avdrag för den till A

utbetalda livräntan? I vad mån skulle frågorna 1 och 2 bedömas annorlunda om barnen med flera i sin tur försäljer tomterna för en köpeskilling, motsvarande livräntans kapitaliserade värde? Är det vidare av betydelse om livräntan beräknas enligt försäkringsanstaltens grunder eller enligt de vid förmögenhetsskatteförordningen fogade tabellerna? 3. Skall, oaktat att livräntan beräknas med tillämpningen av de för försäkringsanstalterna gällande grunderna, barnens med flera ingångsvärde å tomtlagret (vid deras inkomsttaxering efter en framtida försäljning) beräknas med utgångspunkt från de vid förmögenhetsskatteförordningen fogade tabellerna?”

Riksskattenämnden meddelade den 10 oktober 1958 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar *att* — om A på angivet sätt överlåter ifrågakomma tomter, vilka utgöra varulager i en av A bedriven rörelse, till sina barn och dessas makar mot vederlag av en årlig livränta — skall vederlaget, med hänsyn till den form i vilken det utgår, inkomstbeskattas hos A allenast i den mån årsbeloppen bli va för A tillgängliga för lyftning och skola utgivarna av vederlaget vid inkomsttaxeringen äga rätt till avdrag för årsbeloppen, i den mån beloppen utbetalas, *samt att* utgivarna av vederlaget som följd härav icke vid inkomsttaxeringen äga tillgodoräkna sig något ingångsvärde å tomterna. Vad riksskattenämnden sålunda förklarar skall gälla även för det fall att utgivarna av vederlaget i sin tur avyttra tomterna för en köpeskilling motsvarande livräntans kapitaliserade värde samt oavsett om sistnämnda värde beräknats enligt försäkringsanstaltens grunder eller enligt de vid förordningen om statlig förmögenhetsskatt fogade tabellerna.

R 34

En ledamot var skiljaktig och anförde:

”Lika med majoriteten anser jag A böra beskattas för livräntebeloppen, när dessa förfalla till betalning, men däremot icke för kapitalvärdet av livräntan vid fastigheternas försäljning.

Vad angår B:s beskattningsfrågor finner jag, att fastigheterna komma att utgöra varulager och förpliktelsen att utgiva livränta varuskuld i en köparnas jordstyckningsrörelse. Bärande skäl hava icke anförts till stöd för att kapitalvärdet av förpliktelsen skulle beräknas efter annan grund än genom kapitalisering av dess årsbelopp enligt tabell IV vid förordningen om statlig förmögenhetsskatt. Lagrets anskaffningsvärde kommer härigenom att bli lika med detta kapitalvärde på inköpsdagen. Köparna äga visserligen tillgodogöra sig avdrag för de årligen utgående livräntebeloppen, men de skola å andra sidan, enligt bokföringsmässiga grunder, påföra sig den årliga minskningen av livräntans ifrågavarande kapitalvärde. Härav följer även, att de, om fastigheterna vidareförsäljas, å ena sidan skola upptaga hela köpeskillingen såsom intäkt men å andra sidan äga tillgodoräkna sig vederbörligt avdrag för ingående lager enligt bokföringsmässiga grunder. Härvid iakttages särskilt att, om nya ägare övertaga livränteförpliktelsen, värdet av denna förmån för B och hans medintressenter likaledes kommer att beräknas enligt angivna tabell IV.

På grund härav anser jag, att riksskattenämnden bort förklara, *dels* att B, med den inskränkning som ligger i det nu anförda, årligen må njuta avdrag för den till A utgivna livräntan, såvitt denna utgift belöper på honom, *dels ock* att ingångsvärdet på tomtlagret vid B:s in-

komsttaxering skall bestämmas genom kapitalisering av samma livränteandel enligt tabell IV vid förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Då som redan nämnts livräntans kapitalvärde och anskaffningsvärdet för fastigheterna bör beräknas med ledning av livräntans årsbelopp, följer härav, att det uppgivna saluvärdet å fastigheterna, 233.000 kronor, blir utan betydelse för B:s inkomstbeskattning.

I vidare mån än som nu angivits anser jag, att förhandsbesked icke bort meddelas.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandena att utgivarna av vederlaget måtte förklaras äga att vid inkomsttaxeringen såsom ingångsvärde å tomterna tillgodoräkna sig ett belopp, motsvarande kapitaliserade värdet av den som vederlag utfästa livräntan, beräknat efter i förhandsbeskedet angivna alternativa grunder.

Regeringsrätten fann i utslag den 3 mars 1959 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet, i vad det överklagats.

Två regeringsråd lämnade besvären utan bifall.

5) Fråga om beskattning i visst fall av en under 15 år utgående livränta, som erhållits i vederlag vid överlåtelse av rörelse.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bland annat följande. Sökanden bedrev konditorirörelse. Han hade för avsikt att per den 1 april 1959 överlåta rörelsen. Vederlaget vore avsett att utgå i form av livränta med

12.000 kronor årligen under 15 år. Därest sökanden avled innan vederlaget för rörelsen sålunda blivit tillfullo guld, skulle kvarstående belopp utgå i enahanda ordning till sökandens hustru eller bröstarvinge eller dennes arvingar. Sökanden var född år 1894 och hans hustru år 1892.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida ett sålunda utgående vederlag för rörelsen skulle komma att beskattas allteftersom de årliga beloppen utfölle.

Riksskattenämnden meddelade den 17 mars 1959 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — om sökanden på angivna villkor överlåter sin ifrågakomma rörelse — det vid överlåtelsen avtalade vederlaget, med hänsyn till den form varunder det utgår, skall beskattas enligt de grunder som gälla för beskattning av livränta. I enlighet härmed förklarar riksskattenämnden, att de årligen utbetalade beloppen skola tagas till beskattning såsom inkomst av tjänst i den mån de bliva för mottagaren tillgängliga för lyftning.

6) Angående beräkning vid fusion av medeltalsvärden å varulager jämlikt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § KL.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bland annat följande: Riksskattenämnden hade år 1957 medgivit bolaget att i samband med fusion enligt 174 § 1 mom. aktiebolagslagen övertaga de i fusionen ingående dotterbolagens utskiftningsskatteskulder. Sedan vederbörande domstol medgivit, att fusionsavtalen mellan bolagen finge bringas till verkställig-

het, hade domstolens beslut anmälts till registreringsmyndigheten. Sökandebolagets övertagande av dotterbolagens tillgångar och skulder avsågs skola ske per den 1 januari 1958. Värdet av sökandebolagets lager per balansdagen den 31 december 1958 var lägre än medeltalet av värdena å sökandebolagets jämte samtliga dotterbolags lager vid de två närmast föregående beskattningsårens utgång.

Förhandsbesked begärdes, huruvida sökandebolaget ägde att i bokslutet per den 31 december 1958 nedskryva varulagret med 60 % av medelvärdet av sökandebolagets och samtliga i fusionen ingående dotterbolags lager vid de två närmast föregående balansdagarna i enlighet med den s. k. supplementärregeln I.

Riksskattenämnden meddelade den 9 januari 1959 följande förhandsbesked: Enligt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen må varulager — därest värdet å detsamma, beräknat till anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet och i förekommande fall efter avdrag för inkurans, uppgår till lägre belopp än som motsvarar medeltalet av värdena å lagren vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren (jämförelseåren) — vid beskattningsårets utgång upptagas till lägst ett belopp motsvarande förstnämnda värde å lagret efter avdrag med sextio procent av sagda medeltalsvärde. Riksskattenämnden förklarar, att sökandebolaget vid 1959 års taxering äger under i ansöknings angivna förutsättningar vid tillämpning av ovan nämnda lagrum beräkna i lagrummet avsett medeltalsvärde som om sökandebolagets varulager vid utgången av jämförelseåren omfattat jämväl de ifrågakomna dotterbolagens varulager vid samma tidpunkter.

R 36

7) Fråga om rätt för aktiebolag, som bedriver desinsektionsrörelse m. m., att njuta avdrag för avsättning till skaderegleringsfond.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bland annat följande. Bolaget bedrev desinsektionsrörelse och råttbekämpning på basis av dels garantiavtal dels separata saneringsuppdrag. Vid utförandet av avtalade arbeten förekom att behandlings-skador uppstode såsom fläckar på möbler, tapeter, golv etc., kvardröjande lukt m. m. Vidare förekom det att husdjur dödades genom förtäring av råttbekämpningsmedel. För reglering av dessa mindre skador, som inträffade ofta och föranledde kostnader på högst cirka 3.000 å 4.000 kronor, erfordrades icke någon reservering i bokslutet. Vid vissa tillfällen hade emellertid större skador förekommit i samband med behandlingar. Vid en explosion år 1938 uppgick skadegörelsen till 60.000 kronor. År 1957 uppkom en lukt-skada å ett varulager, som föranledde att bolaget erhöll stämning med ett skadeståndskrav å 539.456 kronor, vilket efter förlikning reducerades till 100.000 kronor, vartill kom cirka 50.000 kronor för kostnader i samband med skaderegleringen. Skadeståndsskyldigheten för dylika oförutsedda skador reglerades ej i garantiavtalen utan allmänna civilrättsliga regler gällde härutinnan. Ej heller kunde bolaget gardera sig mot dylika större skador genom försäkring. Ur affärsnärlig synpunkt vore det enligt bolagets mening nödvändigt att göra reservering för skadeståndsrisk, lämpligen genom avsättning till en skaderegleringsfond, vilken avsättning med utgångspunkt från de inträffade större skadeståndfallen borde

motsvara 3 % av omsättningen under beskattningsåret. — I bolagets tryckta allmänna avtalsvillkor föreskrevs att anmärkningar mot bolaget skulle skriftligen anmälas, med angivande av anspråk, till bolaget inom fjorton dagar efter vidtagandet av den åtgärd anmärkningen gällde.

Förhandsbesked begärdes huruvida bolaget vore berättigat att vid sin inkomsttaxering åtnjuta avdrag för avsättning till en skaderegleringsfond samt i så fall huruvida som avdragsgill avsättning kunde godkännas ett belopp motsvarande 3 % av omsättningen under det i varje fall aktuella beskattningsåret.

Riksskattenämnden meddelade den 28 april 1959 följande förhandsbesked: Såvitt av utredningen i ärendet framgår, avse de tilltänkta avsättningarna till skaderegleringsfond icke skadeståndsrisker hänförliga till vid tiden för respektive avsättning redan utförda arbeten. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att bolaget icke äger att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till skaderegleringsfond.

8) Angående rätt för aktiebolag, som bedriver tillverkning av ur m. m., att erhålla avdrag för avsättning till garantifond.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bland annat följande: Bolagets verksamhet omfattade tillverkning och försäljning av mekaniska och elektriska ur, instrument och maskindelar. Därjämte tillverkade bolaget s. k. timer, vanligtvis

bestående av ett urverk samt en strömställare. De elektriska uranläggningarna varierades på en mångfald olika sätt beroende på om de installerades i fabriker, skolor, lasarett, järnvägsstationer etc. Kravet på att dessa anläggningar skulle fungera perfekt vore mycket stort. Justering av desamma kunde i allmänhet endast utföras av bolagets specialutbildade montörer. Å leveranser lämnade bolaget i allmänhet från ett till fem års garanti. De årliga kostnaderna för garanti-reparationer beräknades av bolaget till omkring 250.000 kronor. — Viss utredning företeddes angående huru omsättningen fördelade sig å artiklar med olika garantitider.

Förhandsbesked begärdes huruvida avsättningar å 50.000 kronor årligen under fem år till en garantifond för täckande av kostnader på grund av garantiförbindelserna vore avdragsgilla vid bolagets inkomsttaxeringar.

Riksskattenämnden meddelade den 7 april 1959 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner det överensstämma med allmänna bokföringsgrunder och god köpmannased, att skäligen avsättning till garantifond göres i sökandebolagets räkenskaper för beskattningsåret för täckande av de utgifter, som bolaget under följande räkenskapsår kommer att få vidkännas på grund av gjorda garantiåtaganden. Med hänsyn till den utredning, som förebragts beträffande de faktiska kostnaderna för garantiarbeten, bör avsättningen skäligen bestämmas till fem procent av värdet av de leveranser under beskattningsåret, för vilka sökandebolaget lämnat garantiförpliktelser.

På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget äger vid inkomsttaxeringen åtnjuta av-

drag för avsättning till garantifond med belopp motsvarande högst fem procent av värdet av bolagets med garanti förenade leveranser under beskattningsåret. Härvid förutsattes att medel, som sålunda avsatts för visst beskattningsår, nästkommande beskattningsår återförs till beskattning samt att icke mera väsentlig förändring inträffar i fråga om den i ärendet uppgivna proportionen mellan leveranser med ett års, två års och fem års garanti.

9) Fråga huruvida försäljning av tillgångar, som utgjort varulager i en avliden persons rörelse, medför skattskyldighet för dödsboet eller dödsbodelägarna.

Under punkt 2 b i nr 4/1957 av "Meddelanden från Riksskattenämnden" har redogörelse lämnats för ett den 21 mars 1957 meddelat förhandsbesked, som avsåg fråga huruvida skattepliktig intäkt föreläge för ett dödsbo resp. för dödsbodelägare efter en person A, vilken bedrivit handel med antikviteter och konstföremål, därest varulagret försålles å offentlig auktion för dödsboets räkning eller såldes av vederbörande dödsbodelägare efter förutgången arvskitte.

I en den 5 februari 1959 inkommen framställning anhöllo dödsboet och dödsbodelägarna — som ansågo uttalandet i riksskattenämndens tidigare förhandsbesked svårförståeligt med avseende på dödsbodelägarnas skattskyldighet — om förhandsbesked i följande hänseenden:

"1) Därest varulagret skiftas mellan delägarna i två ideella andelar och därefter omedelbart för delägarnas gemensam-

ma räkning försäljes å offentlig auktion eller under hand blir då vid försäljningen uppkommande vinst att betrakta som skattepliktig intäkt för säljarna och/eller dödsboet?

Om frågan om skattskyldighet är beroende av inom vilken tid efter skifte försäljning sker, hur lång tid skall då förflyta mellan skiftet och försäljningen för att vid försäljningen uppkommande vinst skall bli skattefri?

2) Därest varulagret skiftas mellan delägarna sak för sak och en var av delägarna därefter omedelbart, på offentlig auktion eller under hand, försäljer vad delägaren vid skiftet bekommit, blir då vid försäljningen uppkommande vinst att betrakta som skattepliktig intäkt för säljarna och/eller dödsboet?

Om frågan om skattskyldighet är beroende av inom vilken tid efter skifte försäljning sker, hur lång tid skall då förflyta mellan skiftet och försäljningen för att vid försäljningen uppkommande vinst skall bli skattefri?"

Riksskattenämnden beslöt den 28 april 1959, i anslutning till sitt förutnämnda den 21 mars 1957 meddelade förhandsbesked, att meddela följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att — om ifrågavarande varulager skiftas mellan delägarna i dödsboet efter A på någotdera av de i ansökningen angivna sätten och lagret därefter försäljes å offentlig auktion eller under hand — vid försäljningen uppkommande vinst utgör skattepliktig intäkt av rörelse för delägarna oavsett längden av den tid, som förflutit mellan skiftet och försäljningen. Däremot skall en dylik, efter skifte företagen försäljning icke medföra skattskyldighet för dödsboet.

10) Köp eller gåva av fastighet¹?

I ärende angående framställning från fyra syskon om förhandsbesked förekom bland annat följande: Vart och ett av syskonen hade enligt en såsom gåvobrev betecknad handling den 22 december 1951 av sina föräldrar erhållit en fjärdedel av dels en stadsfastighet dels ock vissa fastigheter i en landskommun på villkor att vart och ett av syskonen övertog betalningsansvaret för en fjärdedel av den in-tecknade gälden ävensom utfärdade revers till föräldrarna å ett belopp, motsvarande fjärdedelen av skillnaden mellan 400.000 kronor och berörda gäld. Då den in-tecknade gäldens kapitalbelopp utgjorde sammanlagt 243.028 kronor 96 öre, hade vart och ett av syskonen utfärdat revers å ett belopp av 39.242 kronor 76 öre. Av in-tecknade gäldens kapitalbelopp belöpte å stadsfastigheten 233.000 kronor, varav 18.283 kronor 26 öre motsvarade ägarhypotek. Fastigheternas taxeringsvärden utgjorde vid tiden för överlå-telsen 425.800 kronor, varav 368.000 kronor belöpte å stadsfastigheten. Vid 1952 års allmänna fastighetstaxering åsattes sistnämnda fastighet ett taxeringsvärde av 426.000 kronor. Deklarationer hade avgi-vits beträffande gåvan och blivit stämpel-belagda. Syskonens fader hade förvärvat stadsfastigheten genom köpebrev den 1 juli 1938.

Förhandsbesked begärdes huruvida syskonen kunde beskattas för realisationsvinst, därest de avyttrade stadsfastigheten före den 22 december 1961.

Riksskattenämnden meddelade den 6 november 1958 följande förhandsbesked: Det fång, varigenom syskonen år 1951 från sina föräldrar förvärvat en fjärde-

del var av bland annat stadsfastigheten, har i fångeshandlingen angivits vara gåva. Av villkoren för förvärvet och vad i övrigt förekommit framgår icke annat än att fånget huvudsakligen haft den innebörd handlingen sålunda angiver. Vid detta förhållande skall fånget med avseende å frågan om syskonens skattskyldighet för realisationsvinst i sin helhet behandlas såsom gåva. Frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst uppkommer för syskonen, därest dessa försälja fastigheten, skall sålunda jämligt 35 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen bedömas med hänsyn till deras föräldrars förvärv av fastigheten. Då syskonens fader förvärvat fastigheten år 1938 och förut-sättningar för beskattning av realisationsvinst i förevarande fall sålunda icke föreligga, förklarar riksskattenämnden, att vinst, som uppkommer vid försäljning av fastigheten, icke utgör för syskonen skattepliktig realisationsvinst.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendenter att syskonens förvärv av stadsfastigheten måtte förklaras hava utgjort köp.

I utslag den 17 februari 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd anförde:

”Såvitt de i målet lämnade uppgifterna angiva utgjorde det vederlag, syskonen hade att erlagga för fastigheterna, så betydande del av dessas värde att överlåtel-sen därigenom får karaktär mer av fastigheternas försäljning än av deras bortskänkande.

Jag finner förty skäligt att, med ändring av riksskattenämndens beslut, med-dela det förhandsbesked att, om stadsfastigheten avyttras och därigenom uppkom-

¹ Jfr nr 5 1954 punkt 2.

mer fråga om beskattning av realisationsvinst, vid bedömning av denna fråga systemens berörda förvärv av fastigheten skall anses som köp eller därmed jämförbart fång.”

11) Rättelse.

Ett tryckfel förekom i en del av upplagan till nr 2/1959 (angående värdesätt-

ningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m.). På sidan R 10 andra spalten rad 5—6 uppfifrån skall texten lyda:

”löner och ersättningar till arbetare och arbetsledare på platsen”.

I den felaktiga delen av upplagan hade i samband med tryckningen orden ”arbetare och” bortfallit.

(Stockholm den 27 augusti 1959)

R 40

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 5 1959

1) Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden ägde och brukade en jordbruksfastighet om 57 hektar. Dessutom hade sökanden för tiden den 24 mars

1954—den 14 mars 1959 arrenderat vissa jordbruksfastigheter om tillhoppa 25 hektar åker och 5 hektar betesmark med skyldighet att därå hålla nötkreatur. Nötkreatursbesättningens storlek och sammansättning vid utgången av ettvarv av åren 1953—1958 ävensom gjorda inköp och försäljningar av nötkreatur utgjorde:

beskattningsår	besättning vid respektive års slut		inköp		försäljning	
	kor	ungnöt	antal	värde	antal	värde
1953	—	—	—	—	—	—
1954	3	8	1	850:—*	1	1.000:—
1955	8	10	4	5.050:—	4	2.971:—
1956	9	17	2	2.790:—	3	3.305:—
1957	10	21	—	—	4	3.552:—
1958	12	31	—	—	4	4.728:—

* Utöver nyuppsättning av 9 djur för 8.320 kronor.

Under arrendetiden hade ägaren till arrendefastigheterna avlidit och arrendet hade uppsagts till den 14 mars 1959, när dödsboet hade för avsikt att försälja fastigheterna. Sökanden övervägde att under år 1959 avyttra hela nötkreatursbesättningen samt därefter övergå till enbart svinuppfödning. I samband med driftomläggningen skulle beten och hövallar å sökandens fastighet utgå och ersättas med andra grödor. Stallen skulle omändras för svinuppfödning. Sökanden hade inköpt nötkreatursbesättningen den 7 ap-

ril 1954. Han deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida en avyttring av hela nötkreatursbesättningen på en gång eller successivt under fyra månader eller på så sätt, att en del av besättningen avyttrades under våren 1959 samt återstoden efter betestidens slut samma år, vore att anse såsom realisation eller löpande försäljning.

Genom beslut den 17 mars 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Med hänsyn till förhållan-

det mellan antalet ungdjur och antalet mjölkkor å ifrågakvarande fastigheter samt till övriga i ärendet upplysta omständigheter finner riksskattenämnden, att sökanden å fastigheterna får anses hava bedrivit förutom mjölkproduktion jämväl köttproduktion. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — om sökanden, i samband med att kreatursskötseln stadigvarande omlägges till att avse svinuppfödning, under år 1959 avyttrar hela nötkreatursbesättningen — avyttringen skall anses såsom realisation såvitt avser 12 kor och 18 ungdjur samt i övrigt såsom löpande försäljning; och skall vad riksskattenämnden sålunda förklarar gälla, oavsett om avyttringen sker på en gång eller på annat i ansökningen angivet sätt. Därest avyttringen äger rum sedan fem år förflutit från sökandens förvärv av kreatursbesättningen, skall vinst hänförlig till den del av besättningen, som sålunda skall anses vara realiserad, icke utgöra skattepliktig realisationsvinst.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent att förhandsbeskedet måtte på det sätt ändras, att realisationen förklarades skola omfatta endast 24 djur, därav 12 kor och 12 ungdjur, och att återstoden förklarades skola hänföras till löpande försäljning.

Regeringsrätten meddelade den 25 augusti 1959 följande utslag:

Enär sådana omständigheter icke kunna anses hava förekommit i målet, att den tilltänkta avyttringen av kreatur till någon del bör anses såsom löpande försäljning,

lämnar Kungl. Maj:t — som finner av sökanden i den underdåniga förklaringen först efter besvärstidens utgång framställt yrkande icke kunna upptagas till prövning — taxeringsintendents besvär utan bifall.

R 42

2) Fråga i visst fall om av hyresgäst erlagd inredningskostnad utgjorde skattepliktig inkomst för fastighetens ägare.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden ägde en fastighet med taxeringsvärde å 1.240.000 kronor, varav tomtvärde 510.000 kronor och byggnadsvärde 730.000 kronor. Ett företag hade hos sökanden hemställt att få inreda en del av fastighetens vind. Inredningsarbetet skulle bekostas av företaget under försättning, att företaget därefter skulle få hyresfritt förhyra lokalen under 15 år. Den tilltänkta vindsinredningen var kostnadsberäknad till cirka 500.000 kronor och hyresgästen skulle ensam svara för hela kostnaden. Den blivande lokalen omfattade cirka 715 m² och skulle av företaget användas som kontor. Normal hyra för lokalen torde uppgå till cirka 50.000 kronor per år.

Sökanden hade i och för sig icke något större intresse i saken — särskilt med hänsyn till att någon hyra icke skulle betalas under hyrestiden — men hade å andra sidan icke något emot att hjälpa företaget att erhålla de önskade lokalerna. Intressegemenskap förelåg icke mellan sökanden och företaget.

Under förutsättning att avtal träffades i enlighet med vad sålunda angivits, anhöll sökanden om förhandsbesked i bland annat följande hänseenden:

1) Eftersom hyresgästen icke skall erlagga någon hyra under hyrestiden, 15 år, utan allenast ersätta fastighetsägaren med dennes direkta utlägg för eventuell merskatt på grund av höjt taxeringsvärde, extra kostnader för uppvärmning av lokalerna, extra kostnader för vattenförbrukning i lokalerna m. m. (en beräknad ersättning för dessa kostnader utgör för hela lokalen cirka 5.000 kronor per år,

vilket belopp bör jämföras med en normal årshyra om cirka 50.000 kronor per år), blir då fastighetsägaren beskattad för inkomst under byggnadsåret för den byggnadskostnad, som nedlagts vid inredningsarbetena, eller för det taxeringsvärde, varmed fastighetens taxeringsvärde eventuellt höjes?

2) Under förutsättning att fråga 1) besvaras nekande, kan då fastighetsägaren bli föremål för beskattning för det mervärde, som kan ligga i ändringsarbetet vid den hyresfria tidens utgång om 15 år, och i så fall, med vilket belopp skall då fastighetsägaren påföras inkomst?

3) Har det i ovannämnda frågor någon betydelse, huruvida i avtalet mellan parterna överenskommes, att hyresgästen vid avflyttningen skall återställa lokalen i ursprungligt skick?

Genom beslut den 22 maj 1959 meddelade riksskattenämnden, såvitt nu är i fråga, följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att — om ifrågakomma vindsutrymmen genom hyresgästens försorg och på dennes bekostnad inredas på i ansökningen angivet sätt mot att hyresgästen hyresfritt får disponera nämnda utrymmen för en tid av 15 år med skyldighet dock för hyresgästen att ersätta sökanden för vissa årliga merutgifter — sökanden är för det beskattningsår, varunder inredningsarbetena utförts, skattskyldig för inkomst med belopp motsvarande den värdeökning fastigheten på grund av sagda arbeten undergått.

Vad riksskattenämnden sålunda förklarat skall gälla även för det fall, att sökanden och hyresgästen avtalat, att den sistnämnde vid avflyttning skall återställa lokalerna i ursprungligt skick.

En ledamot av nämnden var skiljaktig och anförde, att nämnden enligt hans mening bort uttala, att sökanden bleve skatt-

skyldig såsom för inkomst av ifrågavarande fastighet för den del av inredningskostnaderna, som medförde förbättring av fastigheten av bestående värde. I övrigt var ledamoten ense med majoriteten.

3) Fråga om beskattning i visst fall av en under 10 resp. 15—20 år utgående livränta, som erhållits i vederlag vid överlåtelse av rörelse. (Jfr nr 5/1955 p. 8 och 4/1959 p. 5.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som var född år 1897, bedrev sedan 23 år tillbaka en handelsrörelse. Av åldersskäl ämnade han under år 1959 sälja rörelsen. Han ämnade därvid för lager, inventarier och goodwill betinga sig *dels* en kontant köpeskilling av c:a 65.000 kronor *och dels* en årlig pension under ett begränsat antal år, förslagsvis 10 år. Pensionen skulle utgå med lika belopp per år under 10-årsperioden. Därrest sökanden avled före 10-årsperiodens utgång skulle pensionen utbetalas till hans arvingar.

Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida den del av vederlaget för rörelsen, som skulle utgå årligen med lika belopp under en tioårsperiod, skulle komma att beskattas allteftersom beloppen utbetalades. Därrest så icke var fallet anhölls om förhandsbesked, huruvida beloppen skulle beskattas allteftersom de utbetalades, om nämnda del av vederlaget fördelades med lika belopp under en period av 15 eller eventuellt 20 år.

Genom beslut den 22 maj 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Vad först angår det fall att en del av vederlaget för rörelsen skall erläggas med visst belopp per år under tio års tid till sökanden eller — om sökanden skulle avlida före utgången av nämnda tid — till hans arvingar, finner riksskat-

tenämnden ifrågavarande ersättning utgöra skattepliktig intäkt i sökandens rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att i nämnda fall samtliga årsbelopp skola upptagas såsom skattepliktig intäkt för sökanden under det beskattningsår, då överlåtelsen sker.

För det fall åter, att sökanden vid överlåtelsen av rörelsen betingar sig att viss del av vederlaget skall utgå med lika belopp under 15 eller 20 års tid, finner riksskattenämnden att ersättningen i dylikt fall skall beskattas enligt de grunder, som gälla för beskattning av livränta. I enlighet härmed förklarar riksskattenämnden, att i nu avsedda fall årsbeloppen skola tagas till beskattning allenast i den mån de bliva för sökanden eller hans arvingar tillgängliga för lyftning.

4) Fråga om yrkesmässig försäljning av tomtmark.

a) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden och hennes numera avlidne man hade år 1894 förvärvat vissa fastigheter. Från dessa hade därefter under årens lopp sålts tomter. X köping hade till stor del vuxit upp på mark, som tillhört nämnda fastigheter. Sökanden hade på grund av försäljningarna beskattats för inkomst av jordstyckningsrörelse. För sökanden hade i början av år 1958 förordnats förmyndare och denne hade då beslutat, att jordstyckningsrörelsen skulle upphöra. Därefter hade icke heller sålts någon tomt till enskild person men däremot år 1958 två områden till köpingen, enligt stadsplanen avsedda det ena till grönområde och det andra att tillföras en köpingen tillhörig bostadstomt. Stamfastigheternas kvarvarande mark utgjordes huvudsakligen av sådan, som var avsedd för gator och andra allmänna ändamål, men omfattade även omkring 27.000

kvadratmeter tomtmark för bostadsbebyggelse jämte viss för industriområde avsedd skogsmark. Köpingen önskade förvärva vad som återstod av stamfastigheterna. Sökandens förmyndare hemställde om förhandsbesked huruvida den sålunda ifrågasatta försäljningen kunde medföra inkomstbeskattning för sökanden.

Genom beslut den 12 juni 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att den tilltänkta försäljningen av ifrågavarande mark till köpingen utgör ett led i en av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att vid försäljningen uppkommande vinst utgör för henne skattepliktig inkomst av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade förmyndaren att uppkommen vinst vid den ifrågasatta försäljningen måtte förklaras icke utgöra skattepliktig inkomst för sökanden.

I utslag den 25 augusti 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

b) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden ägde vissa jordbruksfastigheter, som han förvärvat år 1951 genom arv efter sin fader. Fastigheterna gränsade till Mälaren. Sökandens fader hade begärt utarbetande av byggnadsplan för fritidsbebyggelse för viss del av fastigheterna, och sådan plan hade även upprättats. Länsstyrelsen hade emellertid sedermera bestämt att planen skulle omfatta jämväl delar av tvenne andra fastigheter. För närvarande funnos omkring 75 stycken sommarstugor uppförda å ofri grund å det aktuella området och av dessa vore ett 30-tal belägna å sökandens mark. Antalet tomter torde enligt planen bliva väsentligt mycket större. Sökanden hade för avsikt att försälja ett tiotal sommarstugu-

tomter till ägarna av de å dessa tomter belägna stugorna. Någon försäljning av tomter från sökandens fastigheter hade tidigare ej ägt rum. Den nu ifrågakomna försäljningen av tomter skedde i överensstämmelse med en av sökandens fader given muntlig utfästelse till sommarstuguägarna att dessa skulle få inlösa tomterna efter en hyrestid av 25 år.

Sökanden hemställde om förhandsbesked huruvida den ifrågasatta försäljningen av berörda tio tomter var att anse såsom yrkesmässig avyttring.

Genom beslut den 12 juni 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att den tillämnade avyttringen av 10 tomter till ägarna av de å tomterna belägna sommarstugorna utgör ett led i jordstyckningsrörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att vid nämnda avyttring uppkommande vinst utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att intäkten av den ifrågasatta avyttringen måtte förklaras icke utgöra inkomst av jordstyckningsrörelse.

I utslag den 25 augusti 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

c) I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden hade år 1940 förvärvat en jordbruksfastighet i K stad. Därefter hade sökanden försålt åtta tomter å fastighetens mark med följande arealer, nämligen 9.300 kvadratmeter år 1947, 6.450 kvadratmeter år 1949, 6.922 kvadratmeter år 1950, 1.170 kvadratmeter och 1.675 kvadratmeter år 1953, 1.007 kvadratmeter och 1.009 kvadratmeter år 1954 samt 1.007 kvadratmeter år 1955. Ingen av dessa försäljningar hade skett på sökandens initiativ. För att ej förhindra samhällets expansion hade sökanden ansett sig ej

kunna underlåta att sälja, när köparna uppmanat därtill. 1947, 1949 och 1950 års försäljningar hade skett från en del av fastigheten, som var belägen mellan fastighetens huvudbyggnad och en järnväg. Av denna del återstod nu omkring 10.000 kvadratmeter, därav 8.990 kvadratmeter enligt stadsplanen skulle användas såsom gatu- och parkmark samt återstående omkring 1.000 kvadratmeter för rad- eller kedjehusbebyggelse. Stadsplanen omfattade förutom sökandens område ett flertal andra fastigheter i stadens eller enskildas ägo. 1953, 1954 och 1955 års försäljningar hade skett från ett område, beläget nordost om huvudbyggnaden. För detta område gällde inga andra byggnadsreglerande bestämmelser än det generella tätbebyggelseförbudet i byggnadslagen. Sedan staden vid upprepade tillfällen varit i kontakt med sökanden för att förvärva det inom stadsplan belägna markområdet, men sökanden förklarar sig icke vilja sälja området till staden på grund av att tidigare köpeskillingar tagits till beskattning, hade stadsfullmäktige den 28 januari 1957 beslutat att begära expropriation av det inom stadsplan belägna området av fastigheten. Efter detta beslut hade förnyade förhandlingar upptagits med sökanden om en frivillig försäljning till staden. I första hand hade det därvid avsetts att allenast det stadsplanlagda området skulle ingå i försäljningen. Vid senare underhandlingar hade mellan stadens representanter och sökanden preliminärt överenskommit om en försäljning av hela det område av fastigheten, som var beläget invid huvudbyggnaden. Området hade en areal av omkring 4 hektar.

Sökanden hemställde om förhandsbesked, huruvida den köpeskilling, som erhöles antingen vid försäljning av hela det område, varom preliminär överenskom-

melse träffats, eller ock vid försäljning eller expropriation av den del av området, som var beläget inom stadsplan, utgjorde för sökanden skattepliktig intäkt.

Genom beslut den 12 juni 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att den ifrågakomna avyttringen av mark till K stad — oavsett om avyttringen avser hela det område, varom preliminär överenskommelse träffats mellan sökanden och staden, eller endast omfattar den del av området, som är belägen inom stadsplan — utgör ett led i en av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse. Vad nu är sagt har dock icke avseende å byggnaderna på fastigheten med därtill omedelbart anslutande tomt. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att vid dylik avyttring erhållet vederlag — utom vad som av detsamma belöper å byggnaderna med därtill hörande tomt — utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse. Vad riksskattenämnden sålunda förklarar skall gälla även för det fall att ifrågavarande mark tages i anspråk genom expropriation.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

I utslag den 25 augusti 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

5) Realisationsförlust vid försäljning av andel i handelsbolag?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Två aktiebolag — nedan kallade A och B — hade år 1956 överenskommit att bilda ett handelsbolag. Vartdera aktiebolaget skulle äga lika del i handelsbolaget och hade insatt 500.000 kronor i detsamma. Genom skriftligt avtal den 18 december 1958 hade A överlätit sin andel i

handelsbolaget till B. Köpeskillingen hade fastställts till 498.631 kronor 91 öre. Genom försäljningen av andelen uppstod en bokföringsmässig vinst av 321.779 kronor 65 öre för A, enär bolaget i sitt bokslut den 31 december 1956 nedskrivit värdet av sin andel till 176.852 kronor 26 öre. Denna nedskrivning å andelen med 323.147 kronor 74 öre hade tillagts å rörelsebilagan till A:s självdeklaration år 1957 och sålunda icke åtnjutits skattemässigt. Däremot hade A i egenskap av delägare i handelsbolaget på grund av förlustresultat i handelsbolagets rörelse erhållit avdrag för underskott å denna rörelse med lika stort belopp som nyssnämnda nedskrivning.

A hemställde om förhandsbesked huruvida bolaget skulle anses hava år 1958 gjort en realisationsförlust å $(323.147 : 74 - 321.779 : 65 = 1.368$ kronor 9 öre eller om vid den skattemässiga resultatberäkningen av andelsförsäljningen hänsyn skulle tagas till den omständigheten att A erhållit avdrag för underskott i handelsbolagets rörelse.

Genom beslut den 22 maj 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: I avtalet den 18 december 1958 har angivits, att A överlätit sin andel i ifrågavarande handelsbolag. Av villkoren för överlåtelsen och av vad i övrigt förekommit finner riksskattenämnden annat icke framgå än att avtalet haft den innebörd som sålunda angivits. Riksskattenämnden finner vidare, att A:s anskaffningskostnad för sagda andel utgör 500.000 kronor samt att bolaget i beskattningshänseende icke åtnjutit avdrag för nedskrivning av värdet å detsamma. På grund härav och då det vederlag, A erhållit vid överlåtelsen av andelen, utgjort 498.631 kronor 91 öre, förklarar riksskattenämnden, att A skall vid inkomsttaxeringen anses hava till följd av över-

låtelsen gjort en realisationsförlust å 1.368 kronor.

En av nämndens ledamöter anförde:

”Jag är i sak ense med majoriteten.

Enligt min mening hade emellertid riksskattenämnden bort direkt utsäga, att nämnden genom förhandsbeskedet icke haft att taga ställning till huruvida eller med vilket belopp bolaget A på grund av innehålllet i avtalet den 18 december 1958 skall beskattas för inkomst, härflytande från handelsbolaget.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att A måtte förklaras hava åtnjutit skattepliktig realisationsvinst på grund av nämnda överlåtelse till ett belopp av 75 procent av 321.779 kronor eller alltså 241.334 kronor.

I utslag den 25 augusti 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

6) Helägt dotterbolag till ett försäkringsbolag äger 11 procent av aktierna i ett börsnoterat försäkringsbolag. Äro aktierna i dotterbolaget att anse som s. k. organisationsaktier¹ för försäkringsbolaget?

I framställning om förhandsbesked anfördes i huvudsak följande. Aktiebolaget A var ett holdingbolag, vars aktier voro fördelade på många ägare. A ägde samtliga aktier i sjöförsäkringsaktiebolaget B, försäkringsaktiebolaget C och försäkringsaktiebolaget D samt i ett holdingbolag, E, vars uppgift var att förvalta aktier i andra företag än försäkringsföretag. B innehade i sin tur samtliga aktier i aktiebolaget F, vilket bolag ägde 11 procent av aktierna i sjöförsäkringsaktiebolaget G, vilket var ett börsnoterat bolag i sjöförsäkringsbranschen. Ettvart av B, C, D och G ägde 25 procent av aktierna i återförsäkringsaktiebolaget H. F hade två funk-

¹ Jfr KL 54 § andra stycket sista meningen.

tioner, nämligen dels att för tillvaratagandet av B:s intressen innehava och kontrollera nyss nämnda minoritetspost i G, dels att driva den i koncernens kontorsfastighet inrättade och i första hand för koncernens personal avsedda lunchserveringen. Anledningen till att lunchserveringen drevs av F var, att det icke ansetts lämpligt, att densamma ingick i B:s rörelse. Serveringsrörelsen var i förevarande sammanhang av rent underordnad betydelse. Fråga uppkom, huruvida B innehade aktierna i F såsom ett led i organisationen av sin verksamhet eller såsom ett medel att såsom placeringsobjekt innehava en aktiepost i G. Svaret på denna fråga syntes vara av avgörande betydelse för det pris, till vilket en överlåtelse av aktierna i F kunde ske från B till A. Utgjorde aktierna organisationsaktier, torde överlåtelse kunna ske till bokfört värde, utan att B beskattades för förtäckt utdelning. Utgjorde däremot innehavet ett placeringsinnehav torde det — för undvikande av beskattning för förtäckt utdelning — krävas, att överlåtelsen skedde till substansvärdet. Koncernen övervägde att bestämma om överlåtelse av aktierna i F från B till A. Syftet med en dylik överlåtelse vore att åstadkomma en ändamålsenligare organisation av koncernen. I B:s balansräkning voro aktierna i F upptagna till sitt nominella värde 5.000 kronor. De hade innehafts sedan mer än fem år.

A, B och F hemställde om förhandsbesked huruvida B kunde till A överlåta aktiestocken i F till bokfört värde utan att därigenom skattepliktig intäkt uppkom för B eller A.

Genom beslut den 22 maj 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att aktierna i F varken i följd av nämnda bolags innehav av en minoritetspost å 11 procent av aktierna i G eller av annan an-

ledning äro att anse som s. k. organisationsaktier för B. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — därest B till sitt moderbolag A överlåter aktierna i F till bokfört värde och sistnämnda värde understiger det verkliga värdet å aktierna — B skall anses hava åtnjutit skattepliktig intäkt med belopp motsvarande skillnaden mellan de överlåtna aktiernas verkliga värde och deras bokförda värde. Riksskattenämnden förklarar vidare — enär A icke är ett s. k. fåmansbolag — att nyssnämnda överlåtelse icke medför, att A skall anses hava åtnjutit skattepliktig intäkt i form av förtäckt utdelning.

Tre av nämndens ledamöter voro skiljaktiga samt anförde:

”Enär aktierna i F icke kunna anses utgöra varuaktier i B:s hand, finna vi att skattepliktig intäkt icke uppkommer för sökandena om B överlåter aktierna till A.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade A, B och F ändring i förhandsbeskedet.

I utslag den 25 augusti 1959 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

7) Skall vid värdering av aktiebolags tillgångar, föranledd av nedsättning av aktiekapitalet genom utskiftning, beaktas att i senast fastställda balansräkning såsom tillgång upptagits fastighet, som före utskiftningen sålts till pris överstigande bokfört värde?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Ett aktiebolag, vars verksamhet hittills avsett såväl tillverkning som försäljning, skulle omläggas så, att det i framtiden endast kom att verka som ett försäljningsbolag för moderbolaget. I samband med avvecklingen av tillverkningen hade en bolaget tillhörig fastighet i januari 1959 sålts för 975.000 kronor. Enär bo-

laget ej längre krävde något större eget kapital hade fråga uppkommit att sänka bolagets aktiekapital från nuvarande 750.000 kronor till 75.000 kronor genom att återbetala till aktieägarna 675.000 kronor. Beslut om nedsättningen av aktiekapitalet skulle fattas under år 1959.

Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida vid den värdering av bolagets tillgångar, som enligt anvisningarna till utskiftningsskatteförordningen skulle göras i samband med nedsättningen av aktiekapitalet, fastigheten skulle upptagas till bokförda värdet per 31/12 1958, 250.000 kronor.

Genom beslut den 12 juni 1959 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — därest sökandebolaget under år 1959 beslutar att på angivet sätt nedsätta aktiekapitalet och utskifta medel — vid härav föranledd taxering till utskiftningsskatt bolagets egna fonder skola beräknas på grundval av tillgångar och skulder enligt balansräkningen den 31 december 1958. På grund härav och då sådana särskilda omständigheter icke visats föreligga, som i och för sig påkalla avvikelser från den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av den ifrågakomma fastigheten, förklarar riksskattenämnden att fastigheten — utan avseende å att densamma i januari 1959 försålts för ett högre pris — vid nämnda beräkning skall upptagas till bokförda värdet, 250.000 kronor.

En ledamot var av avvikande mening och anförde:

Det har upplysts, att fastigheten före utskiftningen blivit såld för 975.000 kronor. Med avseende å denna särskilda omständighet finner jag, att fastigheten vid den värdesättning av bolagets tillgångar, varom nu är fråga, skall upptagas till detta belopp i stället för det bokförda värdet, 250.000 kronor.

(Stockholm den 26 oktober 1959)

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8

Nr 6 1959

Värden å djur och inventarier vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder.

För beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder har riksskattenämnden att årligen fastställa värden å djur och inventarier. Dessa värden äro avsedda att användas som ingångsvärden vid övergång till ifrågavarande redovisningsmetod. Värdena å djur äro därjämte avsedda att ligga till grund för värdesättningen av djur för skattskyldiga, som redan tillämpa bokföringsmässig redovisning.

För ifrågavarande ändamål har riksskattenämnden med verkan från och med den 25 november 1959 fastställt de värden å djur och inventarier, som angivas i efterföljande förteckning. De däri upptagna värdena motsvara 80 procent av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1958—den 30 september 1959.

Beträffande tillämpningen av värdena gäller följande

a) för skattskyldig, som övergår till bokföringsmässig redovisning.

För skattskyldig, som övergår till beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skola — enligt övergångsbestämmelserna till lagen den 7 december 1951 (nr 790) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) — djur och inventarier vid beskattningsårets *ingång* värderas till belopp motsvarande den ursprungliga kostnaden för nyuppsättning av djuren och inventarierna. Därest nämnda kostnad icke kan visas, skall värdet å befintliga djur och inventarier, där icke särskilda omständigheter till annat föranleda, upptagas till belopp, som motsvara de värden, som av riksskattenämnden fastställts närmast före det första räkenskapsårets ingång. Har riksskattenämnden icke fastställt värde å djur, bestämmes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med det procenttal, varmed de av nämnden närmast före nyssnämnda tidpunkt fastställda värdena

å olika slag av djur understiga motsvarande genomsnittspriser å dessa djurslag.

Härav framgår att beträffande såväl djur som inventarier två olika metoder ifrågakomma för fastställande av ingångsvärdet. I första hand skall såsom ingångsvärde upptagas den skattskyldiges ursprungliga nyuppsättningskostnad och detta oavsett om den skattskyldige köpt inventarierna nya eller i andra hand. Om denna kostnad icke *kan* visas — exempelvis därför att nyuppsättningen ligger långt tillbaka i tiden — må en schablonmässig värdering ske enligt de av riksskattenämnden fastställda värdena. Då omständigheterna därtill föranleda, må värderingen av djur ske enligt den ena metoden och värderingen av inventarier enligt den andra metoden. Däremot kunna icke båda metoderna användas samtidigt för värdering inom den ena respektive andra gruppen. Den värderingsmetod, som kommer till användning, skall sålunda avse *hela* djurbeståndet respektive *hela* inventariebeståndet.

De av riksskattenämnden fastställda värdena för *djur* utgöra medelvärden. Jämkning av värdena kan ifrågakomma, där särskilda omständigheter därtill föranleda, exempelvis om djurbesättningen är särskilt god eller särskilt dålig. Vid bedömning av huruvida jämkning bör komma i fråga bör värdet å besättningen jämföras med de verkliga genomsnittspriserna under nämnda tidsperiod d. v. s. de i förteckningen angivna värdena ökade med 25 procent. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, som icke upptagas i förteckningen, bestämmas värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

Värdena för *inventarier* kunna likale-

des jämkas i särskilda fall, t. ex. om befintligt inventarium avsevärt skiljer sig från i förteckningen upptaget. Däremot skall någon jämkning av värdena icke ske med hänsyn till inventariernas ålder eller det skick vari de befinna sig. Icke heller påverkas värderingen enligt schablonmetoden av den omständigheten att ett redskap inköpts i begagnat skick. Självfallet må dock värde upptagas allenast för i bruk varande inventarier och sålunda icke för utrangerade inventarier.

De i förteckningen upptagna värdena avse icke *fasta maskiner* och *andra fasta inventarier*. Värdet å sådana maskiner och inventarier skall — enligt punkt 2 b) sista stycket i nämnda övergångsbestämmelser — upptagas till belopp, motsvarande anskaffningskostnaden, minskad med beloppet av åtnjutna å maskinerna belöpande värdeminskningssavdrag. Kan anskaffningskostnaden icke visas, skall värdet bestämmas till skäligt belopp, motsvarande uppskattat saluvärde.

Oavsett om värderingen av djur och inventarier sker till den ursprungliga nyuppsättningskostnaden eller till de av riksskattenämnden fastställda värdena gäller slutligen — enligt punkt 2 d) i ovannämnda övergångsbestämmelser — att därest det i något fall skulle befinnas, att den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att skattskyldig skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt, och det kan antagas att detta skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, anskaffningsvärdet skall i skälig mån jämkas. Jämkning bör sålunda ske t. ex. om den skattskyldige i sådant syfte, som nyss sagts, i betydande utsträckning köpt inventarier i andra hand.

b) för skattskyldig, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning.

Nedan upptagna värden å djur skola — i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 tolfte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen — ligga till grund för värdesättningen av djur vid *utgången* av beskattningsår, för vilket taxering sker år 1960. (Om räkenskapsåret gått till ända före den 25 november 1959 tillämpas dock de av riksskattenämnden tidigare fastställda, i meddelande nr 6/1958 upptagna värdena å djur.) De nedan upptagna värdena å djur skola i vissa fall tillämpas även med avseende å 1961 års taxering, nämligen då räkenskapsåret går till ända före den dag (hösten 1960), per vilken riksskattenämnden fastställer nya

värden med ledning av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1959—30 september 1960.

Värdena äro minimivärden, vilka icke få underskridas, såvida icke särskilda förhållanden därtill föranleda. Sådana särskilda förhållanden kunna anses föreligga om den skattskyldige kan visa, att djurbeståndet i sin helhet har lägre värde än det som skulle framkomma om minimivärdena tillämpades, t. ex. då det verkliga värdet till följd av kreaturssjukdom eller annan liknande orsak ligger under minimivärdet. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, å vilka riksskattenämnden icke fastställt värden, må värdet icke upptagas lägre än till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

VÄRDEN Å DJUR

(värdena avse kastningssjukefria och reaktionsfria djur)

Hästar

Draghästar 4—7 år,
tyngre 1.730—2.510 kr
lättare 1.560—1.990 »

För Norrland jämte Kopparbergs och Värmlands län beräknas 200 å 300 kr högre pris.

Äldre hästar, över 15 år, värderas till 720 å 980 kr.

För draghästar fr. o. m. det åttonde t. o. m. det femtonde levnadsåret bör värdet för varje år nedsättas med en åttondel av skillnaden mellan yngre och äldre hästars värde.

För *unghästar* upptages värdet till följande procent av värdet å motsvarande klass av 4—7-åringar:

Föl 25 %
Ett-åringar.. 45 %

Två-åringar 70 %
Tre-åringar 90 %

Svin

Smågrisar < 2 mån. 40— 55 kr
Gödsvin 2—4 » 55— 75 »
» 4—6 » 130—150 »
» > 6 » 215—240 »
» per kg. levande vikt 2:25 »

Värdet å *tackor* upptages till 85 å 100 kr för mindre, 100 å 130 kr för medelstora samt 130 å 150 kr för större raser.

Värdet å *höns* upptages till 3 å 4 kr per styck.

Värdet å *bisamhällen* (med kupa) upptages till 40 kr per styck.

Nötkreatur, kronor per ko, vid olika levande vikt och mjölkavkastning

	Levande vikt, kg.	Avkastning per ko och år, kg. 4 %-ig mjölk			
		2.000	3.000	4.000	5.000
Yngre kor (upp till 7 år)	300	630	750	870	990
	400	790	890	990	1.090
	500	940	1.020	1.100	1.180
	600	1.100	1.160	1.220	1.280
Äldre kor (över 7 år)	300	530	660	790	920
	400	710	820	930	1.040
	500	880	970	1.060	1.150
	600	1.060	1.130	1.200	1.270

Ungnöt

	Åldersklass	Värde i % av medelvärde å yngre kor
	2—2½ »	90
	1½—2 »	75
	1—1½ »	60
	9—12 mån.	45
	6—9 »	35
Kviggälvar	4—6 »	25
	2—4 »	17
	< 2 »	10

VÄRDEN Å INVENTARIER

I. Lantbrukstraktorer

Fabrikat och modell	Max. eff. på remsk. hk.	Bränsle	Standardutrustning ¹	Värde kronor
1	2	3	4	5
Allis-Chalmers:				
D 272 B	27—30	bensin	c d e	8.130
D 272 D	27—31	diesel	c d e	9.650
Bolinder-Munktell och Volvo:				
BM/T 425	21—29	bensin	c d e	6.570
» 230	31—33	diesel	e	8.150
» 35	38—40	»	e	11.250
» 36	38—40	»	e	11.250
» 55	49—53	»	d e	15.880
David Brown:				
900 D Junior	37—41	diesel	c d e	10.410
40 D Special	37—41	»	c d e	11.910

¹ Standardutrustning: a = remskiva, b = belastningsvikter, c = hydr. lyft, d = kraftuttag, e = standardbelysning och självstart.

	1	2	3	4	5
Fordson :					
Dexta	30	diesel	c d e		9.180
» Sp.	30	»	c d e		9.770
Power Major	47	»	b c d e		11.290
» » Sp.	47	»	b c d e		11.970
G M W :					
25	27	fotogen	c d e		8.210
35	36	»	c d e		10.490
Hanomag :					
R 218	12	diesel	b c d e		5.890
R 228	25	»	b c d e		8.650
R 440	35	»	b d e		10.360
R 445	45	»	b d e		13.390
R 540	46	»	d e		14.310
R 545	56	»	d e		16.140
International Harvester :					
McC Int. B-250	28	diesel	c d e		9.830
» » FU-235	26—30	bensin	c d e		7.070
Farmall D-430	29	diesel	c e		10.350
McC Int. D-440	40	»	c e		12.430
» » BWD-6	50	»	e		14.150
Farmall EMD-50	50	»	e		14.280
» 400	48	»	e		20.010
Int. V-400	48	»	d e		19.420
Lanz :					
Alldog	11	diesel	c d e		6.610
Diesel D 2016	20	»	c d e		8.490
» D 2816	27	»	c d e		9.080
» D 4016	38	»	d e		12.300
M. A. N. 2 hj-driven :					
2 F 1	14	diesel	d e		6.060
2 L 1	24	»	d e		8.440
M. A. N. 4 hj-driven :					
4 N 1	30	diesel	d e		13.140
4 R 2	40	»	d e		14.900
4 S 2	50	»	d e		20.510
4 T 2	60	»	d e		24.450
Marshall: 7 D	70	diesel	d e		19.760
Massey-Ferguson :					
MF-35-B	35	bensin	c d e		7.750
MF-35-F	30	fotogen	c d e		7.980
MF-35-D	35	diesel	c d e		9.610
MF-65	45	»	c d e		13.450—13.830
Nuffield :					
3 DL	31—37	diesel	c d e		10.220
4 DM	39—48	»	e		11.170

	1	2	3	4	5
Porsche-Diesel :					
Junior V	15	diesel	d e		5.050
» L	15	»	c d e		6.440
Standard	27	»	c d e		9.080
Super-Normal	41	»	c d e		11.670
Special	41	»	c d e		12.290
Rola: XV	20	bensin	c d e		6.760
Steyr :					
80 A	15	diesel	c d e		8.280
84	18	»	c d e		8.360
180 A	30	»	d e		10.260
182	36	»	c d e		10.600
185	45	»	c d e		17.400
280	60	»	d e		21.510
Zetor :					
KA	25	diesel	c d e		8.820
A 25 K	21	»	c d e		9.730
Super A	42	»	c d e		12.840

Om de traktorer, som skola värderas, äro försedda med utrustningsdetaljer i mindre eller större omfattning än som ovan angivits, skola värdena i motsvarande grad minskas eller ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Gränsvärden för vissa utrustningsdetaljer till traktor :

Remskiva :		Halvbandsutrustning :	
för traktor upp till 30 hk	220	lätt, monterad	2.280—2.740
» » över 30 »	330	enbart band	1.290
		vanlig, monterad	3.190—4.560
		enbart band	1.750—2.280
Belastningsvikter :		Draganordning :	
fram 2 st totalvikt 60 kg	90	armédragkrok	175—305
bak 4 » » 200 »	195	industridragkrok	85—115
» 8 » » c:a 400 kg	390	livab- och fribedrag	305—340
Hydr. lyft :		Vakuumbromsutrustning :	
för traktor upp till 30 hk	780	för traktor med dieselmotor	400—590
» » över 30 »	950	» » » förgasarmotor .	230
Kraftuttag	180	Strålkastare (redskapsbelysning) ..	40
Hytt	380	Blinkers	40
Järnhjul per par	715	Tim- och minuträknare	95
		Gnistsläckare	60
		Brandsläckningsaggregat	60
		Traktorpresenning	60
Slirskydd (ej kedjor) per par :		Motorvärmare :	
för traktor upp till 30 hk	305	inkl. blåslampa	190
» » över 30 »	610	elektrisk	70
Kedjor per par :			
standard	170—310		
special	335—570		

II a. Trädgårdstraktorer för jordbearbetning och slåtter, etc.

Fabrikat	Motor hk	Antal takter	Drivmedel	Jordbear- betnings- aggregat	Slåtter gräsklippn.	Värde kronor
Versatiller	1,5	2	bensin	1	1	905
Landmaster L-20	1,9	4	»	1	1	1.470
Rotary Hoe, Bulldog	2	4	»	1	1	1.120
Roto Gardener 80	2	2	»	1	1	665
Gardenmaster	2	2	»	1	1	800
Agriette	2,5	2	»	1	1	760
Belos special D	2,5	4	»	1	—	1.360
Rotary Howard 700	2,5	4	»	1	1	1.750—1.825
Hako-rette	3	2	»	1	1	1.035
Mayfield Mk 12—20	1,8—3	4	»	—	1	1.560—1.850
Roto Gardener 120	3	2	»	1	1	800
Landmaster L-40	3,4	4	»	1	1	2.645
Auto Gardener	3,5	4	»	1	1	1.980
Solo	4	2	»	1	1	925—1.260
Hako-matic	4,5	2	»	1	1	1.460
Hako	5	2	»	1	—	1.945
Landmaster L-60	5,2	4	»	1	1	3.785
Agria 1.300—2.300	5—6	2	»	1	1	2.090—2.185
Anzani	6	4	»	1	1	2.470
Belos L	6	4	»	1	1	1.820
Clio Alltrac	6,5	2	»	1	1	3.290
Rotary-Bantam	7	2	bensin+diesel	1	1	3.360—3.590
Bungartz FRNk	7,5	2	bensin	1	—	3.470
Agria	5—8	2	bensin+diesel	1	1	2.420—4.900
Irus	6,5—9	2	bensin	1	1	2.775—3.040
Belos IL-222	9,5	2	»	1	1	2.565
Simar 24A—66A	5—10	2	fotogen	1	—	2.260—4.940
Agria	12	2	diesel	1	1	6.040

II b. Trädgårdstraktorer för transport

Fabrikat	Motor hk	Antal takter	Lastkapa- citet kg	Värde kronor
Agriette	2,5	2	350	1.050
Auto Gardener	3,5	4	350	1.980
Solo	4	2	400	1.380
Hako-rette	4,5	2	400	1.680
Hako	5	2	500	2.740
Bonzer	5,5	4	1.000	4.140
Belos L	6	4	1.000	2.420
Clio Alltrac	6,5	2	750	3.155
Howard 700	7	2	1.000	3.020
Agria 1700	5—8	2	500—1.000	2.075—4.555
Irus	6,5—9	2	500—1.000	2.775—3.040
Speedcat	9	4	500	7.600—9.120
Belos IL-222	9,5	2	1.000	3.170
Simar	5—10	2	500—1.000	2.260—4.940
Agria	12	2	2.000	6.070

III. Bogserade skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd m.	Anm.	Värde kronor			
			Utan hjälpmotor		Med hjälpmotor	
			med säckuttag	med tank	med säckuttag	med tank
Aktiv 5' M	1,50		7.280	8.480		
Claas "Junior"	1,50		7.990	9.125		
"Super 500"	1,98	med press	10.320	11.455		
			10.660	11.550		
Dronningborg 5'	1,52	med press	12.690	13.580		
		med efter- rensverk	8.940	10.380		
Lanz MD 14 Z	1,05		8.100			
		med press	9.720			
McCormick International B-64	1,85		9.200	10.160		
Munktell 5' MST-52	1,52		7.440	8.640		
Saxonia 5'	1,52	med	8.380			
		körnar- sorterare				
Thermænius 5' BT 45	1,50		7.640			
6' BT 66	1,80				11.880	14.720

IV. Självgående skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd m.	Anm.	Värde kronor	
			med säckuttag	med tank
Aktiv 7'	2,12	VW-motor		22.400
Aktiv 8'	2,40	VW-motor		23.200
Claas	3,00	Bensin	28.680	29.420
		D:o o. halmpress	30.910	31.650
		Diesel	30.400	31.140
		D:o o. halmpress	32.630	33.370
	2,10	Diesel	23.160	24.560
		D:o o. halmpress	24.160	25.560
Lanz MD 35 S	2,40	Diesel	30.480	30.860
Massey-Harris 865 8'	2,40	Bensin		25.440
630 S 6'	1,70	VW-motor	14.200	15.000
780 8½'	2,55	Bensin	25.200	25.200
		Diesel	27.800	27.800
890 9½'	2,85	Bensin		26.600
		Diesel		29.280
Munktell 7½' MST-751 D ..	2,25	Diesel	22.280	22.680
8¾' MST-901	2,64	Diesel	26.400	27.040
Thermænius ST 256	1,91	Diesel	15.200	
ST 67	2,05	Bensin	23.120	24.000
ST 68	2,36	Bensin	24.160	25.040
	2,36	Diesel	26.400	27.280
ST 610	3,05	Diesel		28.080
ST 612	3,56	Diesel		29.760

Om de skördetröskor, som skola värderas, äro försedda med utrustningsdetaljer m. m. som nedan angivits, skola värdena i motsvarande grad ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Gränsvärden för vissa utrustningsdetaljer till skördetröskor:

Halmskärare		
för bogs.	4—6'	1.450—1.710
påmonterad	4—5'	1.260—1.320
	6'	1.480
	7—8'	1.500—1.760
	9—12'	1.815—1.930
Halmpressar		
för bogs.	4—6'	3.600—3.800
påmonterad	5—7'	2.600—2.865
	8—12'	2.840—3.360
Pick-upp-apparat		620— 825
Roterande stråskiljare		480
Torpedstråskiljare		70— 105
Kamhaspel i stället för vinghaspel (vanlig haspel) 5—10'		480— 800
Kamhaspel extra 5—7'		760—1.200

V. Övriga lantbruksmaskiner

	Värde kr		Värde kr
<i>Plogar, harvar och hackor för traktor.</i>			
<i>Plogar:</i>		Tallriksredskap	
		14 tallr. 23"	3.000
		18 » 23"	3.440
<i>Bärplog</i>		<i>Lättharvar:</i>	
lätt enskärig	14—16"	590	
tvåskärig	11—14"	865	
vanlig enskärig	14—20"	800	
tvåskärig	12—16"	1.065	
treskärig	12"	1.535	
tung tvåskärig	12—14"	1.390	
<i>Hjulplog</i>		<i>Ställbar lättharv</i>	
vanlig enskärig	14—16"	900	
tvåskärig	12—14"	1.605	
tung tvåskärig	12—14"	2.465	
treskärig	12—14"	2.790	
Kantplogstativ	240	
<i>Tallriksplog</i>		<i>Sicksackharv (100-pinn.-harv)</i>	
för bogsering	3 tallr. 26"	2.360	
	4 » 26"	2.600	
	5 » 26"	2.920	
för hydr. lyft	2 tallr. 26"	1.265	
	3 » 26"	1.560	
<i>Tallriksskumplog</i>		<i>Ogräsharv</i>	
för bogs.	8 tallr. 22"	2.000	
	7—11 » 26"	2.520—2.920	
för hydr. lyft	6—8 tallr. 21"	1.360—1.520	
		<i>Lättharvar:</i>	
		Ställbar lättharv	
		per sekt. om 25 pinnar	115
		» » » 30 »	130
		<i>Sicksackharv (100-pinn.-harv)</i>	
		lätt, per sekt. om 20 pinnar	35
		tung, » » » 20 »	60
		<i>Ogräsharv</i>	
		med vinkelformade pinnar	
		per sekt. om 15 pinnar	25
		med mejselformade pinnar	
		per sekt. om 18 pinnar	35
		<i>Långfingerharv för hydr. lyft</i>	
		med stödhjul: 60 pinnar 1 sekt.	440
		80 » 3 »	575
		90 » 6 »	880
		utan » 60 » 1 »	310
		80 » 3 »	450
		<i>Myllningsharv för hydr. lyft</i>	
		120 pinnar 6 sekt.	250

Tunga harvar med stela pinnar:

Beteskulturharv		
5—7 armar	520—	625
Krokpinharv		
för bogs.		
mycket tung per sekt. om 20 pinnar		130
medeltung per sekt. om 20 pinnar		90
hydr. lyft		
extra tung 40—60 pinnar 2—3 sekt.	540—	720
mycket tung 40—60 pinnar 2—3 sekt.	520—	690
medeltung 40—80 pinnar 2—4 sekt.	450—	720

Harvar med fjädrande pinnar:

Sladdharv		
för bogs. 14—39 pinnar ..	280—	745
» hydr. lyft 19—30 » ..	445—	760
Sladdfjäderharv för bogs.		
lätt per sekt. om 7—15 pinnar	135—	240
tung » » » 9—15 »	320—	410
Harvlyft		
enkel och lätt konstruktion		80
kraftig konstruktion		160
Automatdrag för bogs. harvar		220
Centrumdrag för hydr. lyft	160—	240
Sladdfjäderharv		
för hydr. lyft 17—23 pinnar	330—	490
14—22 »	385—	535

Kultivatorer:

Kultivator för bogs.		
1 sekt. 13—19 pinnar	830—	1.025
2 » 25—34 »	1.825—	2.110
tillägg för styvpinnutrustning		
8—14 pinnar	385—	650
15—19 »	735—	1.000
Kultivator för bogs. mycket tung		
7—13 pinnar	1.490—	1.670
Styvpinnkultivator för bogs.		
1 sekt. 8—12 pinnar	970—	1.225
1 » 14 »		1.510
2 » 15—21 »	2.090—	2.470
tillägg för kultivatorutrustning		
13—22 pinnar	250—	415
25—34 »	470—	640

tillägg för fjäderharvsutrustning

16—28 pinnar	205—	360
30—42 »	385—	535
Kultivator för hydr. lyft		
med stödhjul 11—20 pinnar	550—	795
utan » 11—20 »	410—	630
tillägg för styvpinnutrustning		
7—13 pinnar	320—	575
Styvpinnkultivator för hydr. lyft		
7—13 pinnar	670—	1.010
tillägg för kultivatorutrustning		
11—20 pinnar	190—	360
Spiralkultivator för hydr. lyft		
med stödhjul 13 pinnar		1.110
19 »		1.590
utan » 13 »		985
19 »		1.455

Harvar med roterande arbetsorgan:

Tallriksharv för bogs.		
lätt, 16 tallr. 16—18"		520
20—32 » 16—18"	765—	1.000
tung, 24—32 » 18"	1.075—	1.230
40 » 18"		1.625
40 » 22"		2.225
Tallriksharv för hydr. lyft		
2 sekt. 16—20 tallr.	790—	870
2 » vinkelställda 20—24 tallr.	1.000—	1.080
Spadrullharv, 56 kniv.		770
Rotorkultivator (rotavator)		
för bogs.		
lätt, 1,4—1,7 m	2.480—	2.720
1,8 »		3.520
tung, 1,3 »		3.400
1,5—1,8 »	4.160—	4.880
för hydr. lyft		
lätt, 1,4 m		2.225
1,6—1,8 »	2.400—	3.280
tung, 1,0 »		3.180
1,2—1,5 »	3.280—	3.360

Hackredskap:

Traktorhacka		
för bogsering 6—9 rader	1.690—	2.470
» hydr. lyft 5—7 »	1.090—	1.270
för individuell radlyft för påhängshackor tillkommer		360
Universalredskap för potatisodling		
med stödhjul 2—4 rader	590—	1.055
utan » 2—4 »	530—	935

Universal hack- och kupredskap					
med stödhjul 2—4 rader	410—	710			
utan » 2—4 »	350—	590			
Universal kupredskap					
med stödhjul 2—4 rader	290—	490			
utan » 2—4 »	230—	370			
Potatiskupare för hydr. lyft					
skär 3 rader		305			
tallr. 3—5 »	550—	860			
 <i>Övriga jordbearbetningsredskap.</i>					
<i>Hästplogar m. m.:</i>					
Hästplog	200				
Skumplog, 2-skärig	300				
Årder	105				
Drillplog	65				
 <i>Lätta harvar:</i>					
Ställbar lättharv					
per sekt. om 25 pinnar	115				
» » » 30 »	130				
Sicksackharv, lätt (100-pinn.-harv)					
per sekt. om 20 pinnar	35				
Sicksackharv, tung					
per sekt. om 20 pinnar	60				
Ogräsharv med vinkelformade pinnar					
per sekt. om 15 pinnar	25				
Ogräsharv med mejselformade pinnar					
per sekt. om 28 pinnar	35				
Nätharv					
trubbig 2,2—4,2 m	125—	235			
mejselformad 2,2—4,2 »	180—	330			
 <i>Tunga hästarvar med stela pinnar:</i>					
Beteskulturharv, 3—7 pinnar	135—	255			
Krokpinnharv					
lätt, per sekt. om 20 pinnar	90				
tung, » » » 20 »	130				
 <i>Hästarvar med fjädrande pinnar:</i>					
Sladdfjäderharv, 7—15 pinnar	120—	225			
Kultivator, 7—15 rader	165—	290			
 <i>Hästarvar med roterande arbetsorgan:</i>					
Tallriksharv, 6—12 tallr.	330—	495			
Rullharv och spadrollharv, 26—32					
kniv.	225—	265			
 <i>Sladdar och vältar:</i>					
Sladd, 3 m		160			
Betongvält för traktor					
diam. 0,65 m, 2.000—2.900 kg....	945—	1.170			
» 0,75 » 2.800 »		1.080			
Ringvält för häst					
om 19—35 ringar	230—	400			
Ringvält för traktor					
3 sekt. om 29—35 ringar per sekt.	1.030—	1.340			
Cambridgevält för häst och traktor					
en sekt., 19—47 ring.	230—	520			
tre » 57—123 »	865—	1.575			
Cambridgevält för traktor, tung					
tre sekt., 87—99 ring.	1.450—	1.590			
Knastervält (kuggvält)					
tre sekt., 30 ring.		1.400			
 <i>Hackredskap:</i>					
Hästhacka					
enradig		90			
två- eller flerradig,					
lätt, 2,0—3,5 rader	270—	345			
tung, 2,0—5,0 »	480—	720			
Universalredskap för potatisodling					
för häst, 2 rader		685			
Universal kupredskap					
för häst, 2 rader		410			
» hydr. 3-punkt lyft, 2—4 rader	410—	720			
Mullskopor för häst	80—	160			
Mullskopor för traktor, 180—300 l.	300—	520			
 <i>Radsåningsmaskiner.</i>					
Radsåningsmaskin för häst, lätt					
11—15 bill.	610—	760			
Radsåningsmaskin för häst o. traktor					
raka 13—25 bill.	840—	1.470			
släp 13—25 »	890—	1.570			
skiv 13—19 »	1.285—	1.910			
Förställare till dito		290			
Frösåningsaggregat till dito	160—	190			
Spårluckrare för traktorhjuln		135			
Markör		145			
Tillsatsharv 2,7—4,0 m	170—	250			

Radsåningsmaskin för traktor			Komb. radsåningsmaskin och handelsgödselspridare	
för bogsering, raka 21—31 bill.	2.640—3.440		raka 12—15 bill.	1.840—2.225
släp 21—31 »	2.725—3.565		släp 12—15 »	1.905—2.410
skiv 21—31 »	3.060—4.060		dub. skiv 12—15 »	2.150—2.670
för hydr. lyft, släp 19—23 »	1.855—1.980		Stallgödselspridare för häst	
Frösåningsaggregat till dito	280		5—12 hl	650— 800
			16 »	1.175
<i>Övriga maskiner och redskap</i>			Stallgödselspridare för traktor	
<i>för sådd, spridning m. m.</i>			ej direktdriven 12—16 hl	1.345—1.600
Frösåningsmaskin			20—30 »	1.760—2.080
för handkraft, på kärra	120— 230		direktdriven 30—35 »	2.360—2.600
med vev eller stråke	20		40 »	2.985
Frösåningsmaskin			Gödselvattenpump, exkl. motor	
6—9 rader hydrauliskt buren ..	2.260—3.040		turbinpumpar 3 —6 m	110— 165
Kombinerad så- och uttunnings-			kolvpumpar 2,5—6 m	120— 155
maskin, 6—9 rader	2.600—3.520		Gödselvattentunnor, inkl. kran	
Uttunningsaggregat	340— 480		och bladspridare	
Potatissättningsmaskin för häst			500— 800 l	170
1—2 rader	680—1.080		1.000—3.000 l	215— 460
Potatissättningsmaskin för traktor			Spridningsaggregat till dito, 3 m ..	175
för bogsering, 2—3 rader	1.055—1.775		Urinmyllare	
för gummihjul tillkommer	240		för häst 7—9 bill.	220
för hydr. lyft, 2—3 rader	1.000—1.640		» traktor 9 »	310
Planteringsmaskin för hydr. lyft			<i>För bekämpning av ogräs,</i>	
för plantor 2—4 rader	1.120—2.240		<i>växtsjukdomar och skadedjur:</i>	
» potatis 2—4 »	960—1.920		Ryggspruta och spruta för konti-	
komb. pot. o. plant. 2—4 »	1.560—3.120		nuerlig handpumpning	160— 310
för sticklingar 2—4 »	1.170—2.345		Körspruta för häst	
Planteringsmaskin för bogsering			järnhjul, 300 l, 4 m	1.350
för plantor 2 rader	1.135		gummihjul, 500 l, 6—8 m	2.030—2.135
» potatis 2 »	975		Traktordriven spruta, bogserad	
komb. pot. o. plant. 2 »	1.575		(lämplig för mindre och medel-	
			stora gårdar)	
<i>För gödselspridning:</i>			200 l, 8 m	1.000
Handelsgödselspridare, bredspridare			400 l, 8 m	1.200
för häst (järnhjul)			500 l, 8 m	1.675—1.740
2,0—2,5 m	640— 720		600 l, 8 m	2.200
3,0—3,8 m	1.070—1.415		800 l, 8—10 m	3.040
för häst och traktor (gummihj.)			D:o (lämplig för större gårdar	
2,0—3,0 m	1.110—1.480		och maskinstationer)	
3,7 m	2.070		800—1.000 l, 8—10 m	5.000—6.200
för traktor (gummihjul)			Kapselpumpförsedd spruta	
3,8—4,8 m	2.480—3.010		800 l, 8—10 m	3.160—4.460
Handelsgödselspridare tallriksut-			Traktordriven spruta, monterad på	
rustning, hydraulburen 2,0—3,1 m	620—1.040		traktorn	815
Handelsgödselspridare, rotationspridare			exkl. tank, lämplig för plåtfat	
en roterande skiva 150—250 kg	460— 640		200—400 l, 6—8 m	960—1.200
två » skivor 250—400 »			600 l, 8 m	2.305
monteras på vagn	1.000—1.080			

Motorspruta (pumpen driven av särskild motor)		
ryggburen	880—1.200	
handdragen och bogserad med		
1,2—3,0 hk motor	2.060—3.180	
5,0—6,0 » »	3.920	
Puderspridare		
handdriven	80	
hästdragen	520	
traktorburen	1.160—1.400	
för avgasningsrör	130	
Betningsapparat		
för handdrift 50—100 kg	80— 240	
» motordrift 100 »	345	

Tröskverk.

Dubbelrensande tröskverk (inkl. boss- och returfl.)

transportabelt med järnhjul 4½'	13.440
» » » 4'	12.815
» » » 3½'	11.380
» » » 3'	10.000
» » » 2½'	8.400
» » gummihjul 3½'	12.810

Dubbelrensande tröskverk

transportabelt 500—700 mm	3.680—4.320
stationärt 500—700 »	2.560—3.040

Tröskverk av mindre (enkla) typ

dubbelrensande	
transportabelt 500—700 mm ..	2.400—3.040
stationärt 500—700 » ..	1.760—2.400
enklerensande	
transportabelt 500—600 » ..	1.760—2.160
stationärt 500—600 » ..	1.280—1.520

Bossfläkt (inkl. 10 m rör)	505
Fläkrör till dito per m	10
Självmatare	1.200
Dammfläkt	480— 800
Fläkrör till dito per m	10— 15
Returfläkt	320

Övriga maskiner och redskap

för skörd, rensning m. m.

För höskörd och ensilering:

Slättermaskin för häst	
3½—4'	800— 840
4½—6'	880— 960

Traktorslättermaskiner för hydraulisk lyft

med ett eller två hjul 6—7' ..	1.050—1.145
monterad på traktorn 5—7' ..	905— 980
Traktorslättermaskin, bogserad ...	1.330
Hövändare, gaffel	785
» cylinder	660

Hjulräfsa

för häst 24—36 pinnar	415— 490
» traktor	580

Släpräfsa

för häst	150
» traktor med dubbel räfskam	425

Kombinerad sidräfsa och hövändare

direkt driven 2,5 m	1.590
---------------------------	-------

fingerhjulräfsa

frontmonterad 4—6 tallr. 1.015—1.425	
bakmonterad 6—7 » 1.790—1.965	
för 3-punkts lyft 4 » 1.160	

Ärtbalk med strängläggare

för slättermaskin 5—6'	300— 335
------------------------------	----------

Kortgrässamlare med haspel

25— 50	
--------	--

Färdigbyggda höhässjor

10	
----	--

Stånghässjor per golv

80	
----	--

Krakstör, hässjöstör, per 100 st ..

440	
-----	--

Slätterlastare för montering på

bindare	440
---------------	-----

Slätterlastare, bogserad efter traktor

markdriven, exkl. foderskärare	2.400—2.560
--------------------------------	-------------

direkt driven, » »	3.110
--------------------	-------

» inkl. »	3.505—4.160
-----------	-------------

Pickuppressar

lättpressar	5.440—5.640
-------------------	-------------

hårdpressar	7.750—8.000
-------------------	-------------

För sädesskörd:

Skördeapparat till slättermaskiner

självavläggande	230
-----------------------	-----

handavläggande	105
----------------------	-----

Självbindare för häst och traktor

lätt modell, järnhjul,	
------------------------	--

vinghaspel 4¼—5'	2.500—2.525
------------------------	-------------

stavhaspel 4¼—5'	2.675—2.765
------------------------	-------------

lätt modell, gummihjul,	
-------------------------	--

vinghaspel 4¼—5'	2.640—2.770
------------------------	-------------

Självbindare för traktor

stavhaspel 4¼—5'	2.815—2.905
------------------------	-------------

lätt modell, järnhjul	
-----------------------	--

vinghaspel 5—6'	3.270—3.325
-----------------------	-------------

stavhaspel 5—6'	3.510—3.565
-----------------------	-------------

lätt modell, gummihjul			
vinghaspel 5—6'	3.540—3.600		
stavhaspel 5—6'	3.780—3.840		
Självbindare för traktor, direktdriven			
tung modell, järnhjul			
vinghaspel 6—7'	3.710—3.810		
stavhaspel 6—7'	3.950—4.050		
tung modell, gummihjul			
vinghaspel 6—7'	3.940—4.040		
stavhaspel 6—7'	4.175—4.280		
Förställare till bindare	200		
Kärvsamlare	145		
Torpedstråskiljare	80		
Roterande stråskiljare	560		
<i>För spannmålsrensning:</i>			
Kastmaskin och fläktharpa (snäck, spindel och spiral)	320		
Stigluft	1.435		
Triör	650		
Körnare	285		
Snabbrensmaskin-Aspiratör, skördetröskad spannmål			
kap. 3—5 ton/tim			
med säll	735		
» körnare	1.100		
» » m. påbyggd motor	1.340		
kap. 5—8 ton/tim			
med säll	1.425		
» » med påbyggd motor .	1.755		
för dammfläkt med 10 m rör			
tillkommer	695		
kap. 4—12 ton/tim med säll	1.625—2.380		
<i>För potatis- och rotfruktsskörd:</i>			
Potatisupptagningsmaskin, kasthjulsmaskin			
bogserad, för häst	640		
» traktor	695		
direktdriven	720—1.200		
Strängläggare till dito	250		
Kastgaller till dito	45		
Sållhjulsupptagare	2.120		
Halvautomatisk potatisupptagnings- maskin (utan lastanordning)			
1-radig, lätt (350— 500 kg) ...	1.720—3.455		
» tung (500—1.300 ») ...	2.400—5.200		
2-radig	4.080—5.105		
Helautomatisk potatisupptagnings- maskin (med lastningselevator)			
lätt (600—1.200 kg)	4.960—7.120		
tung (1.350—1.890 »)	7.435—9.800		
Blastkrossare för hydr. lyft			
med gummihjul	1.520		
utan »	1.345		
Potatissorterare			
för handkraft	195		
» motordrift	280— 480		
Elevator till sorterare			
mindre typ	330		
större »	600		
Potatissorterare med sorterings- elevator			
med matta	810		
» rullar	1.075		
Kålrotsupptagare, för hydr. lyft, 2 rader	630		
Betlyftare och betlossare			
3-radig, enkel hydraulburna	300— 330		
3—4 rader med roterande trissor ställbar för olika radavstånd ..	740— 940		
Betupptagningsmaskin, 1-radig ...	1.170		
Betblastningsmaskin, 1-radig för häst	1.000		
Betskördemaskin trepunktsburen, direktdriven, enmansbetjänad ..	5.860		
bogserad, direktdriven, enmansbetjänad ..	9.280		
» tvåmansbetjänad.	6.320		
Betlastare			
komb. för betor, potatis o. s. v. ...	1.535		
lastar betorna från högar eller strängar	5.520		
Betlastare avsedd för betblast och grönfoder	2.680		
<i>Vagnar, kärror, kälkar och slädar.</i>			
Vagn med järnskodda hjul, för häst 0,5—3,0 ton	400— 800		
Vagn med gummihjul, för häst och traktor, exkl. flak 2,5—4,0 ton ..	950—1.150		
Enbetsdrag till dito	50		
Tvåbetsdrag till dito	105		
Flak till dito	240— 380		
Traktordrag till dito	40		

Kärra för häst		Skotakja	670
järnhjul	300	Släpreden av stål	470— 760
gummihjul	640		
Traktorkärra, inkl. flak		<i>Motorer.</i>	
utan broms 2,0—3,5 ton	1.115—1.475	Elmotor, trefas, kompl. med 10 m sladd	
med » 2,0—3,5 »	1.230—1.590	helkapslad, mantelkyld,	
» » o. 3-vägs tipp 3,5 »	2.390	u. startapp. 1,0— 2,0 hk	160— 215
Medar till dito	285	m. » 3,5— 8,0 »	320— 560
Traktorkärra, inkl. flak och broms		10,0—20,0 »	800—1.375
utan tipp 4,0—6,0 ton	1.810—2.850	25,0—35,0 »	1.710—2.110
med 3-vägs tipp 4,0—6,0 »	3.130—4.175	droppvattenskyddad,	
Direktdriven 1-axlad vagn, inkl.		m. startapp. 10,0—20,0 »	720—1.180
hydr. broms, exkl. flak		25,0—40,0 »	1.430—1.830
2,2 ton, 2 hjul	3.580	Förbränningsmotor	
3,5 » 2 »	4.610	2,0—2,5 hk	240
6,0 » 4 » boggie-anordning.	6.120	3,0—5,0 »	530— 610
Flak till dito 3,0—10,0 ton	410— 635	7,0—9,0 »	640— 690
Släpkärra till personbil	720	Dieselmotor	
Lunn (släp) kälke för häst	190	11,5 hk	2.640
gummihjul med fästbeslag	135	23,0 »	3.440
Arbetskälkar (doning) för häst		35,0 »	5.360
fram- och bakkälke, kompl.	320	46,0 »	6.560
Lunnkälke för traktor, kompl.			
exkl. hjul	320— 480	<i>Övriga lösa inventarier i jordbruket.</i>	
inkl. »	400— 640	<i>Lastaggregat för traktor:</i>	
Påhängsdoning, kompl. med kälke		Frontmonterad lastapparat	
och lastram, utan stöttor	1.040—1.120	lyftkap. ca 450 kg	920—1.200
laststöttor per sats (4 st)		» 500— 800 »	1.190—1.920
60 cm	145	» 1.000—1.500 »	3.520—5.280
120 » 2-delad	190	Gödselgrepp	240— 360
lastkran att monteras på ramen	1.200	Grusskopa under 300 l	260— 430
Traktordoning, kompl. med fram-		över 300—500 l	400— 840
och bakkälke	960—1.520	Högrepp	575— 745
laststöttor per sats	145— 255	Snö- och koksskopa under 600 l	375— 520
Kombinerad vinter- och sommar-		750—1.000 l	535— 680
doning		Betgrepp	630
lastram med bankar och stöttor,		Diagonalplog	640— 780
boggie- enkel montage, kompl.,		Bakmonterad lastapparat för mont.	
stand. dragstång, exkl. bromsar		på traktorns hydr. lyft, inkl. göd-	
lastkap. 5 ton	2.630	selgrepp	340— 545
kälkustrustning	480	Grusskopa till dito	60
lastkap. 6 ton	3.765	Vinsch (kompl.)	
kälkustrustning	570	frontmonterad 1-tons	1.735—1.870
dito med dubbelmontage på boggie		» 3-tons	3.010
lastkap. 10 ton	5.040	Transportbox för traktor	145
kälkustrustning	660	Säcklyftare till traktor	90
specialdrag	510		
mek. bromsar	240		
timmerlastare med blockmast ..	1.480		
Släpsax (timmerkörsax)	160		

Inventarier för foderberedning:

Silopress		
linneväv, diam.: 2,5—6,0	175—	600
plast, » : 2,5—6,0	210—	470
Foderblandare		
750—2.600 1 kraftbehov 2—3 hk	690—	1.865
Syraspridare för ensilering	320	
Spridare för ensileringssalt	280	
Hammarkvarn (exkl. motor)		
utan fläkt 0,2—0,6 ton	610—	760
med » 0,6—1,2 »	1.570—	2.320
» » 1,4—4,0 »	3.830—	4.300
Gröpkvarn (exkl. motor)		
stående stenar, 500—1.000 mm ..	495—	1.110
liggande » 500—700 » ..	665—	1.000
Sädeskross (exkl. motor)	610	
Foderblandare		
500—1.000 kg	1.115—	1.450
1.500 »	2.080	
Stråskärmaskin (hackelsemaskin)		
lägre kapacitet: för handkraft ..	220	
» eldrift	470	
Stråskärmaskin (hö-, halm-, ensilage- och grönfoderhack)		
högre kapacitet		
utan egen fläkt	480—	800
med » » enkel konstr. .	960—	1.280
kraftig » .	1.920—	2.400
Transportanordning till dito	160—	320
Foderpress		
handpress	545	
Självbindande pressar		
antal knytare 2	5.400	
» » 2 med dragfäste för vagn samt ballastningsbrygga .	5.600	
Rotfruktsskärare o. rotfruktsrivare för handkraft	30—	100
» eldrift	200	
Lågtryckspanna (inkl. pump)		
eldyta 0,75—1,1 m ²	380—	470
» 1,7—2,2 »	820—	995
» 3,2 »	1.770	
Foderkokare 160—400 l	315—	470
Vattenvärmare		
rostfri 75—200 l	190—	345
koppar 75—200 l	150—	280

Inventarier för transport av foder m. m.:

Halmfläkt, lös (exkl. motor)		
till 500—600 mm tröskverk	350	
» 700 mm—2½'	550	
» 3—3½'	625	
Fläkt rör till dito, per m	15	
Injektorfläkt, lös (exkl. motor)		
med 550 mm rör	615	
» 600 » »	785	
Fläkt rör till dito		
diam. 550 mm, per m	25	
600 » » »	30	
Spannmålsfläkt		
fristående med 150—180 mm rör	380—	460
225 » »	640	
komplett med motor och kärria med 150—180 mm rör	865—	1.035
225 » »	1.400	
Fläkt rör till dito, per m	10	
Skruvtransportrör (exkl. motor)		
diam. 4", längd 4—10 m	230—	440
» 6", » 4—10 »	450—	990
Påfyllningstratt till dito	120	
Hö-, halm- och kärvtransportör		
exkl. motor, 10 m	1.110	
pris per m för längre eller kortare transportör	70	
Grönfodertransportör		
exkl. motor, 10 m	860	
pris per m för längre eller kortare transportör	70	
Säcklastare utan elevator, för hydr. lyft	120—	260
Säcklastare med elevator, exkl. motor 3,5—5 m	795—	1.210
Säcklyftare	80	
Säckhållare	50	
Hissväg 1,5—3,0 ton	250—	550
Hissblock, löst 300—5.000 kg	110—	600
<i>Kärror:</i>		
Skottkärria, gummihjul		
vanlig, 110 l	80	
specialkärria med stödhjul, 150—200 l	150	
Transportkärria (kan kopplas på cykel)	125	
Säckkärria		
magasinkärria	65	
kombinerad säck-, låd- och fotkärria	130	
Taggtrådkärria	60	

Div. för djurskötsel:

Sele	140
Verkstol	240
Mjölkmaskinsaggregat (för användning på betesmark och i ladugård)	
med elmotor	360— 440
» förbränningsmotor	560— 720
Mjölkmaskin, kompl. med spann av aluminium	300
» rostfritt stål	375
Mjölkkylningsaggregat, löst	65
Diskapparat	20
Klippapparat, vakuum drift	
kosax	110
fårsax	170
ko- och fårsax	190
Klippapparat, eldrift	235
Ryktapparat	
vakuum drift	90
eldrift	395
Doppvärmare, för mjölk till 40- och 50 l flaskor	75
Kreatursvåg (skjutviktskonstr.) kap.: 1.000—1.300 kg	1.600
Elstängselapparat	175
Vattenho, lös 250—500 l	90— 130
Äggkläckningsmaskin (el. uppv.)	
125— 500 ägg	360— 660
2.000—10.000 »	1.920—4.160
Startbatteri (helt av metall)	
200—1.000 kyckl.	145— 655
Kallbatteri (av järn och plåt)	
100—500 kyckl.	120— 535
Kallbatteri med autom. utgödsling	
4—10 st, 4 våningar (100 kyckl. per våning)	1.360—2.800
4—10 st, 5 våningar (100 kyckl. per våning)	1.550—3.280
Värprede, löst, per fack	5
Kullhus	150— 180
Fodertråg för höns, löst 2 m	30
Vattentråg för höns, löst 2 m	40
Svinbur, av stål, hopfällbar	175
Svinvåg (viktförmåga 300 kg) ..	390
Svinfoderautomat 30—300 l	85— 270

Div. för jordbruket m. m.:

Farmaggregat 1.000—6.000 l	280— 760
Stubbrytare (lyftförmåga 1.200—2.000 kg)	250— 420
Störvässare (bark- och spetsningsmaskin)	280
Jordborrmaskin för hydr. lyft, exkl. borr	670
Borr till dito 3"—12"	60— 150
Täckdikningsplog	
för bogsering	800
» hydr. lyft	1.100
direktdriven	3.100
Dikningsmaskin, direktdriven	
två gummihjul, vikt 1.100 kg ...	7.420
Slipstensaggregat för	
handdrift	120
motordrift	340
Snöplog (för häst) med järnbeslag	320
Spetssnöplog för traktor, kompl. med påskjutningsbom, fästjärn och enkelverkande hydraulcylindrar för traktor	
20—30 hk	1.275
30—40 »	1.435
50 »	1.595
Diagonalplog och schaktblad, kompl. med ram	
lätt, bredd 200 cm, för traktor 20—30 hk	790
lätt, bredd 230 cm, för traktor 30—40 hk	1.160
tung, bredd 210 cm, för traktor 20—30 hk	1.255
tung, bredd 230 cm, för traktor 30—40 hk	1.415
tung, bredd 230 cm, för traktor 50 hk	1.575
Snövinge, per st	50
Vägskrapa, kompl. med kantskär bredd 200—240 cm	660— 820
Decimalvåg inkl. vikter	200
Automatisk spannmålsvåg	640
Fuktighetsmätare för spannmål ..	230
Fuktighetsmätare för grönfoder inkl. torkugn	310
Presenning, per m ²	6
Luftkompressor, mindre typ för gummiringar,	
inkl. 5 m. gummislang	130

inkl. motor och utjämningstank	390	Domkraft	
» » helautomatisk	560	mekanisk 1 — 4,5 ton	10— 35
Gårdspump-Traktorpump, att monteras på traktorns kraftuttag	315— 410	hydr. 1,5—12,5 »	60— 90
Brandsläckningsapparat		Domkraft med dubbel bromsanordning 1,5—20,0 ton	120— 420
kolsyresläckare	65		
kolsyresnösläckare	95— 410		

Bevattningsanläggningar:

Snabbkoppling 250 m, 56 mm diam, 2 spridare samt pump 200 l/min, exkl. motor	3.200
Snabbkoppling 600 m med 87 mm diam. plus 400 m med 60 mm diam., 14 spridare, pump 700 l/min, exkl. motor	9.600

Invallningsanläggningar:

Kompl. med motor	
500-1.000 l/min 1,5—2 hk elmotor	1.680
2.800 » 5 » »	2.800
9.000 » 7 » »	4.000
250 l/sek 10 » »	5.200

Specialinventarier för smide och snickeri:

Skruvstycke	60
Städ	80
Fälttässa	120— 160
Järnsvarv	1.600
Träsvarv	1.040
Borrmaskin, lös, eldriven	230
Stativ till borrmaskin	95
Gångmaskin	50
Svetsaggregat	
för eldrift	640
» gas	340
transportkärra	200— 320
behållare	320
Fast avbitare	240
Trycksmörjningsaggregat	120
Laddningsaggregat	140
Likriktare	140
Bandsåg	640— 800
Cirkelsåg (enkel klyvsåg)	320
Hyvelbänk	160
Hyvelmaskin	800
Spånklyv	360

Torkanläggningar, transportanordningar och silos:

Varmluftstork kompl. med panna	
kap.: 0,5 ton/tim	6.000— 7.200
1,0 »	7.200— 9.600
1,5 »	8.800—11.200
2,0 »	12.000—14.400
2,5 »	14.400—16.800
3,0 »	16.800—19.200
4,0 »	20.000—23.200
Kallluftstork	2.065—2.640

Spannmålselevator

6— 8 ton/tim, höjd 6—15 m	.. 1.215—1.650
10—12 » » 6—15 »	.. 1.250—1.840
15—20 » » 6—15 »	.. 1.505—2.225
25—30 » » 6—15 »	.. 1.590—2.480

Fläktar för planbottentork, inkl. direktkoppl. motor,

diam.: 80 mm	680
90 »	930
100 »	1.160

Spannmålssilo

per säck	4— 8
eller per kbm	30— 60

Löpvagnshiss, exkl. motor,

per 100 kg	85
------------	----

Släphiss, exkl. motor

	400— 800
--	----------

Silo för ensilage

gropsilo per m ³	15
tornsilo av trä och aluminium per m ³	25
tornsilo av betong per m ³	40

Hydroforer:

Hydroforanläggning inkl. elmotor och pump

300 l	700
500 »	890
750 »	1.025
1.000 »	1.230

Mekaniska anläggningar i djurstall.

Mjölkningsmaskinsanläggning	
kompl. inkl. montering	
1 maskin 1—8 kor	845— 905
2 » 9—18 »	1.295—1.400
2 » 20—30 »	1.615—1.775
3 » 30—40 »	2.065—2.225
4 » 40—50 »	2.495—2.655
maskin i anläggning av aluminium	290
Releaseranläggning med magnetisk tvångsstyrning, rostfria rör, vakuumsilkyllare (300 l) och vakuumpolning:	
för 20 kor, 3 st mjölkningsorgan	6.400
för 30 kor, 3 st mjölkningsorgan	7.040
för 40 kor, 4 st mjölkningsorgan	8.000
Alfa-Matic-anläggning typ P (en pulsator till varje mjölkningsorgan)	
för 20 kor, 3 st mjölkningsorgan, exkl. motor och montering ...	3.070
för 30 kor, 3 st mjölkningsorgan, exkl. motor och montering ...	3.390
för 40 kor, 4 st mjölkningsorgan, exkl. motor och montering ...	3.710
Mjölkkylningsanläggning	
flatkylare	435— 550
turbinkylare 200 l/dygn	1.760
400 »	2.160
Mjölkkylare med roter. kylslinga	50— 90
Elektrisk varmvattenberedare, inkl. montering	
öppet system 10—15 l	230— 260
30—80 »	335— 450
slutet system 30—80 »	450— 510
110—150 »	560— 680
Utgödslingsanordning	
Halvautomatisk:	
med 8 m kulvert, 8 m yttertub, 1 hk elevatorspel samt fläkt	2.160
med 10 m kulvert, 10 m yttertub, 2 hk elevatorspel samt fläkt	2.660
tillkommer resp. avgår vid ändrad kulvert och tublängd kr per m	50

för 3 hk elevatorspel tillkommer	310
Helautomatisk:	
för 40 djur, 10 m kulvert, 10 m yttertub, 2 hk elevatorspel, 16 st skrapor samt 1 fläkt	5.250
för 2 hk skrapspel tillkommer » 3 » elevatorspel »	120
» 60 djur, 16 m kulvert, 10 m yttertub, 2 hk elevatorspel, 24 st skrapor samt 1 fläkt	6.940
för 3 hk elevatorspel tillkommer	310
tillkommer resp. avgår vid ändrad kulv. el. tublängd ..	50
tillkommer resp. avgår vid ändrat antal skrapor	50

Inventarier i skogsbruket.

Vedkap	
utan motor	220
med påmonterad motor	560
Vedklyv	320
Komb. kap och klyv	
utan motor	680
med påmonterad motor	1.260
dito med transportanordning ..	1.420
Vedelevator	260
Motorsåg	
3,0—5,0 hk	840—1.350
6,0—7,0 »	1.120—1.580
Sågverk (utan klinga och motor)	
Enkelt kantverk:	
trästativ och handmatning, för 5—10 hk motor	960—1.280
trästativ och maskinmatning, för 5—10 hk motor	1.600—1.840
Dubbelt kantverk:	
trästativ och maskinmatning, för 30—40 hk motor	
sågrullar och mataraxel, glidlager	2.560—2.960
sågrullar och mataraxel, kullager	2.960—3.520
stålstativ och maskinmatning, för 30—40 hk motor	
sågrullar och mataraxel, kullager	3.760—4.480

Kant-, klyv- och husbehovssåg, för 20—30 hk sågrullar av stål på kullager ..	2.440								<i>Inventarier för biodling.</i>
Cirkelsågklinga till dito 600—1.200 mm	55—	330							Honungsslunga för större biodlare 265— 350 » mindre » 170
Lastanordning för skogstransport									<i>Inventarier för övrig verksamhet.</i>
Manuell lastanordning									<i>Stenröjningsredskap:</i>
enkla bankar (knekt)	60—	80							Stenröjningsmaskin, 10 ton kompl. med kompressor, tjälspett och sprängkista 11.440 kompressor 2.800—5.200 tjälspett 830 sprängkista 460
hiss, manuell		110							Bergbormaskin 640
Lastkran (monteras baktill på traktor eller framtill på vagn) hydr. kran, manuell insväng- ning	600—	1.280							
hydr. manövrering i såväl höjd som sidled, lyftkap. ca 900 kg	2.400—	2.800							<i>Betongblandare:</i>
» 1.000—2.500 »		3.920							Stationär, exkl. motor, 100 l 560— 905 Transportabel, exkl. motor, 150 l med järnhjul 880— 970 » gummihjul 1.090 Tillägg för elmotor 360 » » bensinmotor 640
Sidlastare									
hydr. driven, lyftkap. 400—700 kg	1.520—	2.320							

VI. Lastbilar.

Fabrikat och modell	Last- förmåga	Bränsle	Typ	Värde kr	A n m.
1	2	3	4	5	6
<i>Austin</i>					
A 303	3,3 ton	bensin	flakvagn	16.400	
			tipp »	19.400	
A 503	5,0 »	»	flakvagn	18.800	Till. för n-växel 1.760
			tipp »	21.440	» » » 1.760
A 503	5,5 »	diesel	flakvagn	24.520	Till. för n-växel 3.440
			tipp »	32.000	» » » 3.440
<i>Bedford</i>					
D 3 LC	4,0 ton	bensin	flakvagn	15.440	
	3,5 »		tipp »	18.000	
D 5 J5	5,9 »	»	flakvagn	17.920	Till. för n-växel 1.280
	5,5 »		tipp »	20.720	» » » 1.280
<i>Chevrolet</i>					
4400	1,8 ton	bensin	flakvagn	17.520	
4403	3,5 »	»	»	18.960	
			tipp »	20.240	
6503	5,0 »	»	flakvagn	24.000	Till. för n-växel 1.520

R 68

1	2	3	4	5	6
<i>Ford</i>					
F 350	2,0 ton	bensin	flakvagn	16.000	
F 600	4,5 »	»	»	20.000	
			tipp »	23.200	
F 700	5,5 »	»	flakvagn	24.000	Till. för n-växel 1.600
			tipp »	27.200	» » » 1.600
<i>Opel</i>					
330 S 30	1,0 ton	bensin	flakvagn	11.440	
330—38	2,0 »	»	»	11.280	
<i>Scania-Vabis</i>					
L 5146	5,0 ton	diesel	flakvagn	33.080	Tillsatslåda 1.600
			tipp »	35.320	» 1.600
L 7546	7,1 »	»	flakvagn	46.000	} Servostyrning } 1.710 } tillsatslåda }
L 7546	6,5 »		tipp »	48.400	
<i>Volvo</i>					
L 42013 Snabbe	3,0 ton	bensin	flakvagn	18.040	
L 43013	5,0 »	»	»	20.000	Till. för n-växel 1.000
			tipp »	22.360	» » » 1.000
L 37007 Brage	6,0 »	»	flakvagn	21.420	Till. för n-växel 1.580
			tipp »	23.720	» » » 1.580
L 37507 Starke	5,5 »	diesel	flakvagn	26.000	Till. för n-växel 1.580
			tipp »	28.300	» » » 1.580

(Stockholm den 25 november 1959)